

JURIIDILINE AJAKIRI

ÕIGUS

TOIMETUS:

R. Rägo
peatoimetaja

E. Ein, K. Grau, T. Grünthal, A.-T. Kliimann,
H. Kristal, E. Maddison, A. Palvadre,
K. Parts, J. Uluots,

A. Mägi
toimetuse sekretär

S I S U.

Artiklid:

Kristal, H.: Jooni Poola 1932. a. kriminaalseadustikust	241
---	-----

Ülevaateid:

Ülevaade kohtute koosseisu ja tegevuse kohta 1932. a.	257
---	-----

Riigikohtu tegelus.

Administratiivosakond:

Kas juhul, kui riigirendiraha maksmine viibinud rentnikust olenevata põhjustel, võib viivitusraha nõuda?	285
Kas Sisseveo Tollitariifi § 177 p. 2-f alla kuulub ainult vihkudes ja rullides sisseveetav paberossipaber, kuna muul näol ja ka lahtistes lehtedes sisseveetav paberossipaber kuulub § 177 p. 2-c alla?	285
Millal tuleb välismaa käskvekslit lugeda aktseptituks pealkirja tegemata?	285
Kas võib linnavalitsus eraisikutele tagasi saata palve, mille otsustamine allub linnavolikogule, põhjusel, et palve on esitatud linnavalitsuse nimele?	286
Kas vekslite delkredere kulu moodustab OMS § 519 p. 2 lit. a. ette nähtud kulu?	286
Kas Tempelmaksuseaduse mõttes „maksujõuetuse“ all tuleb mõista igat juhtumit, kus ühingule määratud trahvi pole võimalik sisse nõuda?	287
Kas Tempelmaksuseaduse § 19 p. 1 järgi võib nõuda tempeltrahvi dokumendiosalistelt tempelmaksu mitteõigel tähtajal tasumise eest, hoolimata sellest, kas see tähtaeg lastakse mööda koduse või notari juures sõlmitud lepingu suhtes?	287
Kas eksperdi tasu langeb võrdsetes osades mõlemale poolele, kui ta on määratud administratiivkohtu poolt?	288
Kas alevi-alkkoolidele on kooli ülalpidajad kohustatud Aval. alkoolide sead. § 32 ette nähtud määral maad muretsema?	288

Lisa.

Rkh. 1931. a. otsused	lk. 65—96
---------------------------------	-----------

Jooni Poola 1932. a. kriminaalseadustikust.

H. Kristal.

Rajariikidest lõpetas oma kriminaalõiguse reformi esimesena Poola. Kolme suurriigi riisemetest taassündinud, pidi Poola esialgselt tunnustama üksikutes tema uuesti ühendatud territooriumiosades kehtinud võõraid õigusnorme. Seetõttu kehtisid Poola üksikutes osades erinevad kriminaalseadustikud: Austria, Saksa, Vene (1903) ja ka — küll väikesel maa-alal — Ungari. Olgugi et selline olukord, võrrelduna meie ainulaadse seisundiga, kus ühel ja samal territooriumil kehtib üheaegselt kolm seadustikku, oli võrdlemisi hästi talutav, asuti siiski energiliselt kriminaalõiguse reformi teostamisele. Sihiks seati täiesti uue kriminaalseadustiku loomine, kuna endise iseseisvuse aegne kriminaalseadustik oli liiga vananenud taasjõustamiseks.

3. VI 1919 moodustati kodifikatsioonikomisjon, mille kriminaalõiguse-osakonna ülesandeks sai ühtlase kriminaalõiguse loomine. Asuti kõigepealt kriminaalseadustiku ja kriminaal-protsessiseadustiku eelnõu koostamisele. 1928. aastal avaldati riigi presidendi määrusega kohtukorraldusseadus ja kriminaal-protsessiseadustik; esimene neist jõustus 1. I 1929 ja teine sama aasta 1. juulil. 15. VII 1932 avaldati, jällegi presidendi määrusega, kriminaalseadustik, mis jõustus 1. IX 1932. Samal ajal jõustusid üleastumiste-koodeks — PK¹ sisaldab ainult roimi (raskeid kuritegusid) ja kuritegusid — ja jõustamise seadus.

PK, millest järgnevalt esitatud mõningaid iseloomulikumaid jooni, sisaldab 293 artiklit² (41 lõiget), millest 92 kuuluvad üldossa. See väike maht seletub osalt sellega, et PK käsitleb, nagu tähendatud, ainult roimi ja kuritegusid, osalt aga tema tehnilise täiuslikkusega. On märkimisväärt PK lühisõnalisus, seoses selguse ja täpsusega. On hoidutud kasuisti-

---

¹ Poola kriminaalseadustik.

² Osa artikleid jaguneb alaosadesse — paragraafidesse.

kast, liigsetest kordamistest ja teoreetiliselt vaieldavate mõistete ja printsiipide fikseerimisest, puudustest, mis nii ise-loomulikud ühele teisele vastsele kriminaalseadustikule — Itaalia 1931. a. CP-le³.

1. Art. 1 sisaldab mitte ainult PK ajalise kehtivuse piire, vaid ka kogu seadustiku põhiilmet määrava *nullum crimen sine lege poenali anteriori* põhimõtet. Kriminaalseaduse ajalise kehtivuse üksikasjalisemas määritlemises on PK teataval määral sarnane eesti KrS-ga. Art. 1 järgi on nõutav vaid see, et tegu tema toimepaneku ajal oleks seadusega keelatud karistuse ähvardusel. Ainult selles teo karistatavuse ulatuses kõrvaldab art. 1, samuti kui meie KrS § 1, kriminaalseaduse tagasiulatava jõu. Kui aga teo toimepanekuaja ja otsustamisaja vahel teostub muutus seadusandluses, siis kohaldatakse art. 2 § 1 alusel uuem, otsustamisajal kehtiv seadus. Nii annab PK, samuti kui KrS (§ 11), kriminaalseadusele tagasiulatava jõu, kuid ainult karistamisviisi, mitte aga karistatavuse suhtes üldse. Kui aga juhtumil, mil uus seadus näeb ette raskema karistuse kui eelmine seadus, KrS järgi leevendatakse⁴ karistust (§ 53 alusel), siis kohaldatakse PK (art. 2 § 1) järgi eelmist, süüdlasele soodsamat seadust.

Art. 2 § 2 sisaldab ühe nn. üleminekuaja normi: kohtulikult määratud, kuid veel sooritamata karistus langeb ära, kui otsuses mainitud tegu pole uues seaduses käsitatav süüteona. Vaieldavaks, vähemalt PK seisukohalt, jääb küsimus, kuidas toimida karistustega, mille teostamisele juba asutud, samuti nende juhtudega, kus otsuses mainitud tegu uuema seaduse järgi on oluliselt kergemalt karistatav kui eelmises seaduses.

---

³ Käesolevas kirjutises on kasutatud PK saksakeelset tõlget: Das Strafgesetzbuch für die Republik Polen vom 11. Juli 1932. Warszawa, Verlag vom Hilfsarbeitenbüro der Kodifikations-Kommission, 1932. — Kirjandusest PK kohta vt. Makarewicz, Das Strafgesetzbuch für die Republik Polen, ajakirjas Zeitschrift für Ostrecht, 1933, VII Band, Heft 3, lk. 315 jj.; Gleispach, Das polnische Strafgesetzbuch, ibid., lk. 331 jj.; Glaser, Das neue polnische Strafgesetzbuch und die deutsche Strafrechtsreform, ibid., lk. 348 jj. Über das neue polnische Strafgesetzbuch, ajakirjas Monatsschrift für Kriminalpsychologie und Strafrechtsreform, 1933, 1. Heft, lk. 6 jj.

⁴ Leevendus — sks. Milderung.

Art. 1 ja 2 arendatud ajalise kehtivuse põhiseisukohast teeb PK kaks erandit. Esiteks, erakordsete olude tõttu antud seadus on kohaldatav tema kehtivuse ajal toime pandud tegude suhtes ka siis, kui ta otsustamisajaks kaotanud kehtivuse (art. 2 § 3). Teiseks, art. 2 § 4 määritlusel kohaldatakse kindlustusvahendeid ainult uue seaduse kohaselt. Sellega aktsepteerib PK üldtunnustatud seisukoha, mille järgi kindlustusvahendite kui ainuüksi otstarbekohasusele orienteeritud sanktsioonide juures üldse ei saa arvestada nende kergust või raskust. Siin lähtutakse eeldusest, et iga uus seadus toob otstarbekohasemaid, paremaid kindlustusvahendeid.

2. Ka ruumilist kehtivust määritlevad normid on PK-s oluliselt sarnased KrS vastavate normidega. Aluseks on võetud territoriaalsuse põhimõte. Uudsusena esineb see, et PK ise samastab Poola territooriumiga poola laevad ja õhulaevad, ükskõik, kus nad asetsevad, siis rannaveed ja ka õhuruumi Poola territooriumi kohal (art. 3 § 1). Ühtlasi annab PK lahenduse ka distants-süütegude toimepanekukoha probleemile, aktsepteerides segateooria seisukohta, s. t. süütegu arvatakse toimepanduks Poola territooriumil, laeval või õhulaeval siis, kui seal leiab aset süütegelik tahteteondus või kui seal tekib või süütegija tahtluse järgi pidi tekkima süütegelik tagajärg (art. 3 § 2).

Välismaal toime pandud süütegude karistatavuse suhtes tunnustab PK subjektiivset, reaalselt ja võrdlemisi avaras ulatuses ka universaalset printsipi.

Subjektiivse printsibi alusel on karistatav iga Poola kodaniku poolt välismaal toime pandud süütegu (= KrS kuritegu ja raske kuritegu, § 7 p. 1, PK art. 4, § 1); reaalse printsibi alusel — iga välismaalase poolt Poola riigi, Poola kodaniku või Poola juriidilise isiku vastu välismaal toime pandud süütegu (PK art. 4 § 2). Eelduseks on aga, et tegu oleks karistatav ka toimepaneku kohas kehtivate seaduste alusel (art. 6 § 1). See eeldus pole nõutav siis, kui süüteo paneb toime ametiasjus välismaal viibiv ametnik või kui süütegu pannakse toime riigivabal maa-alal (art. 7). Sõltumatult süüdlase kodakondsusest ja toimepanekukoha seadustest on PK alusel karistatavad järgmised süüteod: esiteks, süüteod Poola välise või sisemise julgeoleku vastu, teiseks, süüteod Poola ametiasutiste või ametniku vastu ja, kolmandaks, vaelevaldiste tegemine Poola ametiasutiste ees (art. 8).

Universaalse printsiibi alusel on karistatavad nn. *delicta juris gentium* (merirööv, rahamärkide ja väärtpaberite võltsimine, orjadega, naiste ja lastega kaubitsemine jne., PK art. 9). Teatava täiendusena sellele esineb art. 10 § 1 antud määritus: PK alusel on karistatav ka see Poola territooriumil viibiv välismaalane, kes pannud toime välismaal art. art. 5, 8 ja 9 mittemainitud süüteo, kui see tegu on käsitatav süüteona ka toimepanekukoha seaduste järgi või kui see pandud toime riigivabal maa-alal ja kui seejuures tegija — välismaalane jääb välja andmata välisriigile. Jälitamine on sel puhul vaid fakultatiivne, kohtuministri suvast olenev (art. 10 § 2).

Siingi, nagu ajalisegei kehtivuse määritlemisel, seob PK kindlustusvahendite kohaldamise erieeldustega. Kõigepealt pole nende kohaldamine sõltuv süüteo toimepaneku koha seadustest (art. 6 § 3). Teiseks võib Poola kohus välismaa kohtu otsusega süüdimõistetud suhtes kohaldada kindlustusvahendeid, arvestamata välismaa seadusi ja uuesti arutlemata asja kohtulikult (art. 11).

3. Süüteo mõistet käsitleb PK II, vastutusena pealkirjastatud lõige. PK, nagu tähendatud, ei sisalda üleastumisi, vaid ainult roimi ja kuritegusid. Roimana käsitab PK süütegusid, mille eest karistusena nähtud ette surmanuhtlus või vangimaja mitte alla 5 a.; kuriteona — süütegusid, mille eest nähtud ette vangimaja kuni 5 aastani või arest üle 3 kuu või rahatrahv üle 3000 zloti (art. 12).

Süüteo üdelemente määritlevas osas ei saa PK süsteemilt tunnustada küllalt rahuldavaks, seda seepärast, et ta süüvorme (art. 13—15) käsitleb enne süü eeldust — süüdivust (art. 17—18). Süüdivuse määritlemisel jälgib PK, nagu ka KrS, nn. bioloogilis-psühholoogilist ehk segameetodit. Psühholoogiliselt iseloomustab PK süüdivust võimena saada aru oma teo tähendusest ja sellekohaselt käituda; bioloogiliselt — loendades üksikuid süüdivust kõrvaldavaid patoloogilisi seisundeid (kängunud arenemine, psüühiline haigus või muu psüühiliste funktsioonide häire).

PK määritleb otseselt, et *actio libera in causa* juhtum: psüühiliste funktsioonide häire tahtlik tekitamine selleks, et süütegu panna toime, ei kõrvalda süüdivust (art. 17 § 2).

PK tunnustab ka vähemsüüdivust, mõistes selle all seisundit, milles võime saada aru oma teo tähendusest ja võime sellekohaselt käituda on suurel määral vähenenud. Vähenen-

nud süüdivusvõime puhul võidakse karistust erakordselt leevendada (art. 18 § 1). Ei tunnusta PK vähenenud süüdivusvõimet siis, kui mainitud psüühiliste võimete vähenemine on tingitud süüliselt (mitte vaid tahtlikult!) põhjustatud joobumisseisundist.

Süüdivuse eluealise piiri määrab art. 69 (XI lõikes: alaealiste käsitus). Absoluutse süüdimatuse piiriks on lõppenud 13. eluaasta. Relatiivse süüdivuse piirideks — 14. eluaasta ja 17. eluaasta incl.; neis eluealistes piirides tunnistatakse alaealine süüdimatuks siis, kui ta pole saavutanud sellist intellektuaalset ja kõlbat arenguastet, milline vajalik oma teo tähendusest arusaamiseks või sellekohaseks käitumiseks.

4. Roimad on PK järgi toimepandavad ainult tahtlikult, kuriteod aga ka ettevaatamatult — juhtumitel, mil see seaduses otseselt mainitud (art. 13). PK, samuti kui KrS, annab süüvormide lähema määratluse. Süütegu on tahtlik mitte ainult siis, kui tegija tahtis süüteo toimepanekut, vaid ka siis, kui ta nõustus karistuse ähvardusel keelatud tagajärje tekkimisvõimalusega või käitumise karistatavuse võimalusega (art. 14 § 1). Siit järeldub, et tahtluse sisuks on karistatavuse ja järelikult ka teo õigusvastasuse teadvus. Sellest määratlusest ilmneb ka, et PK eristab tagajärjedelikti kõrval formaal-delikti. Seejuures pole formaalse delikti juures mõeldav mitte ainult otsene tahtlus (mis paratamatu siis, kui õigusvastasuse teadvus ei kuulu tahtluse sisusse, nagu näit. KrS-s), vaid ka *dolus eventualis*, ja nimelt siis, kui tegija arvestab käitumise karistatavuse võimalust. Et tahtluseks on nõutud teo karistatavuse resp. õigusvastasuse teadvus, siis teo õigusvastasuse mitteteadmise kui eksimus kõrvaldab süü resp. teo karistatavuse (seetõttu ei teki raskusi näit. putatiiv-hädakaitse karistatavuse põhjendamise). Ainult näivas vastuolus sellega on art. 20 § 2, mille määratlusel õigusvastasuse põhjendatud mitteteadmise võib olla aluseks erakordsele karistuse leevendusele⁵, sest see norm on kohaldatav ainult ettevaatamatu, mitte aga tahtliku süüteo suhtes.

Ettevaatamatuse mõiste määritlemisel eristab PK *luxuria* ja *negligentia*: esimene on antud siis, kui tegija näeb ette karistuse ähvardusel keelatud tagajärje tekkimisvõimaluse, kuid põhjendamatult eeldab seda ära hoida suutvat,

⁵ Karistuse erakordsest leevendusest vt. lk. 252.

teine — *negligentia* — on antud siis, kui tegija tagajärge või käitumise karistatavust ei näe ette, olgugi et ta seda võib või et ta selleks on kohustatud. Nagu näha, on PK süüvormide käsitusel oluliselt sarnane KrS-ga. Olulisemaks erinevuseks on vaid karistatavuse resp. õigusvastasuse teadvuse resp. ettenähtavuse nõue. Teine olulisem erinevus on antud *negligentia* mõistes. PK nõuab nimelt ettenägemise võimalust või kohustist⁶, KrS aga võimalust ja kohustist. PK formulatsioon näib olevat tingitud soovist eristada üldisest ettevaatamatuse juhtumitest need, millistel tegijal on eriline, eeskätt tööalaga seotud ettevaatuskohustis oma tegevusalal, — soovist eristada neid juhtumeid kui selliseid, millistel tegija ei saa end vabandada ettenägemise võimaluse puudumisega. Olgu aga tähendatud, et see PK *negligentia* käsitus pole siiski küllalt rahuldav: esiteks pole see täppis, sest karistatav ettevaatamatus eeldab paratamatult ettevaatuse kohust, ja, teiseks, ettenägemise võimaluse puudumisega vabandamise mittelubamine, erilise ettevaatuskohuse puhul, on õiguspoliitiliselt vaieldav seisukoht.

Sümpaatsena esineb aga subjektiivse, süülise vastutuse võimalikult järjekindel arendamine: niihästi karistuse raskust suurendavad tagajärjed kui ka vastavad asjaolud on arvestatavad sellistena ainult siis, kui süüdlane neid nägi ette või oli kohustatud neid ette nägema (art. 15). Jääb kahjuks selgusetuks, mida mõistab PK siin ettenägemise kohustise all.

Süsteemilise puudusena peab märkima seda, et PK karistatavust tingivate isikuliste seikade toimet teistele, neid seiku mitteomavatele süüteo-osalistele käsitleb koos süüvormidega (art. 16), kuna õigem oleks seda teha osavõtu raamides.

5. Vastutust kõrvaldavaid aluseid eristab PK mitte süüteo elementide järgi õigusvastasust, süüd ja karistust välistavateks, vaid seejärgi, kas kõrvaldab mingi tingimus ainult karistuse või ka tsiviilõiguslikud sanktsioonid. Esimeste puhul tarvitab PK formulatsiooni „es unterliegt keiner Strafe“, teiste puhul — „es begeht keine Straftat“. Esimesse liiki arvab PK süüdivust välistavad tingimused ja hädaseisundi (art. 17, 22). Sesse liiki peaks arvama ka, näit., katsest

⁶ Siin näib PK jälgivat Vene 1903. a. kriminaalseadustiku käsitust (vt. 1903. a. NS § 48 II lõige).

loobumise (art. 25). Teise liiki — *vis absoluta* (art. 19), eksimuse (art. 20 § 1), hädakaitse (art. 21). Sõnagagi ei maini aga PK nõusolu ja õigusliku kohuse resp. käsu täitmise toimest vastutusele.

Hädakaitse on PK-s määritletud kaitsena vahetu, õigusvastase, enda või teise isiku hüvisele sihitud kallale tungi vastu. Nii siis pole nõutav hädakaitse subsidiaarsus, ka mitte hüviste hinnang, ja lubatud on hädakaitse ükskõik millise enda või teise isiku hüvise kaitseks. Hädakaitse liialdamisel on lubatud kas erakordne karistuseleevendus või õigeksmõist (art. 21).

Erinevalt hädakaitsest esineb h ä d a s e i s u n d mitte vastutust üldse, vaid ainult kriminaalõiguslikku vastutust, karistust, välistava tingimusena. Hädakaitstes toimib see, kes kõrvaldab oma või teise isiku hüvisele ähvardava vahetu hädaohu, mis tingimustes see hädaoht pole teisiti ärahoitav (art. 22 § 1). On nõutav nii siis hädaseisundi subsidiaarsus. Edasi on nõutav hüviste hinnang: kahjustatav hüvis ei tohi olla väärtuselt märgatavalt kõrgem päästetavast. Erandit ei tehta ka elu suhtes mitte, nagu seda näeme KrS-s (PK art. 22 § 3). Hädaseisundi piiride ületamisel võidakse karistust erakordselt leevendada.

6. Katse määritlemisel võtab PK aluseks subjektiivse katsekäsituse. Katse on antud, kui tegija süüteo toimepaneku sihiga paneb toime teo, mis vahetult suunatud selle sihi teostamisele, kuid süütegu seejuures jääb lõpetamata (art. 23). Katse kriteeriumiks on nii siis mitte objektiivne moment, „commencement d'exécution“, täidesaateteo algus, vaid subjektiivne moment — süüteo sihitluse olemasolu. Vastavalt subjektiivsele printsibile peaks PK tunnustama ka kõlbmatu katse karistatavust. Seda teeb ta aga ainult osaliselt, jättes karistamatuks absoluutselt kõlbmatu katse ja tunnustades seega ses ulatuses objektiivset printsipi. Katse on kõlbmatu, esiteks siis, kui pannakse toime tegu, mis sihitud olematule objektile, teiseks siis, kui kohaldatakse kavatsetud tagajärje saavutamiseks täiesti kõlbmatut vahendit. Kui seda tehakse teadlikult (ebausust, äärmisest teadmatuses), siis on katse absoluutselt kõlbmatu ja järelikult karistamatu.

Niivõrt kui katse mõeldav, on karistatav iga süüteokatse. Seejuures tuleb aga silmas pidada seda, et PK sisaldab ainult roimi ja kuritegusid, mitte aga üleastumisi. Karis-

tatav on katse ühisel määral lõpetatud süüteoga. Ainult kõlbmatu katse puhul on lubatud erakordne karistuse leevendamine (art. 24). Katsest loobumisel vabaneb tegija vastutusest (art. 25).

Vastavalt tänapäeva valitsevale seisukohale eristab PK osavõtu üksikuid liike. Ta ei anna aga tegeluse ja kaastegeluse mõistete määritelu, piirdudes ainult kihutamise ja kaasaaitamise võimalikult abstraktse määritlemisega. Esimest määritleb PK teise isiku kallutamisenä süüteo toimepanekule; teist, kaasaaitamist — teisele isikule sõnaga või teoga abiandmisena süüteo toimepanekuks (art. 26, 27). Nagu järeldub art. 28-st, käsitlevad osavõtu normid ainult tahtlikku osavõttu tahtlikust süüteost. Osavõtt eeldab nii siis vähemalt teadlikku koosteotsemist.

Tugevasti, seda pea täielikult kõrvaldades, piirab PK osavõtu aktsessoorsust. Vastava põhimõttelise seisukoha fikseerib, ühtlasi osavõtu ekstsessi määritleb art. 28: kihutaja ja kaasaaitaja vastutavad ainult oma tahtluse ulatuses, sõltumatult selle karistatavusest, kes sooritas süüteo või selle sooritama pidi. Seda põhimõttelist, aktsessoorsust täiesti eitava seisukohta kitsendab teataval määral art. 29 § 1 määritlus: kui süütegu jääb lõpetamata, siis võetakse kihutaja ja kaasaaitaja vastutusele katse eest. Kihutaja ja kaasaaitaja võetakse katse eest vastutusele ka siis, kui süütegu üldse ei leidnud aset; sel puhul aga on lubatud kas erakordne karistuseleevendus või koguni õigeksmõist (art. 29 § 2). Kui kihutaja ja kaasaaitaja hoiavad ära oma teo tagajärjed, siis vabanevad nad vastutusest; erakordselt karistust leevendada võidakse sellele kihutajale resp. kaasaaitajale, kes püüdis hoida ära oma teo tagajärgi (art. 30). Eelmine määritlus pole kohaldatav provokatsiooni puhul.

Ka selles osavõtu aktsessoorsuse piiramises, s. t. kollektiivse vastutuse kõrvaldamises, avaldub PK püü teostada võimalikult järjekindlalt subjektiivset, süülist vastutust.

Küsimuses, milline on ühe osalise karistatavust tingivate või mõjustavate isikuliste omaduste resp. vahekordade toime teiste, neid omadusi mitteomavate osaliste karistatavusele, asub PK — nagu see otseselt määriteldud art. 16-s ja art. 55-s — seisukohal, et need tingimused on arvestatavad ainult neid omava osalise resp. osaliste suhtes. Erandeid

sest üldreeglit teeb PK ainult üksikutel, eriosas otseselt fikseeritud juhtumitel (näit. § 293-s).

PK eristab reaali- ja ideaalkonkurentsi. Reaalkonkurentsi puhul jälgib PK põhimõtteliselt summeerimisprintsiipi, seda eeskätt siis, kui on antud rida ühte liiki, olgu vabaduskaotuslikke või rahalisi, karistusi (art. 31 § 1). Seejuures määrab ta aga ülem- ning alammäära, mida karistuse summeerimisel, s. t. üldkaristuse arvutamisel, tuleb jälgida (art. 31 §§ 2, 3, art. 32). Kui üheaegselt on antud karistused mõlemast liigist, vabaduskaotuslikud ja rahalised, siis arvutatakse ja kohaldatakse mõlemasse liiki kuuluvad karistused iseseisvalt (art. 33 § 1). Surmanuhtluse korral ei määrata teist peakaristust (art. 33 § 2). Lisakaristused ja kindlustusvahendid, olgugi et nad on seotud ainult ühe konkureeriva süüteoaga, ei kõrvaldu üldkaristuse läbi (art. 34 § 1).

Samadel põhimõtetel tuleb toimida ka siis, kui alles peale ühe süüteo otsustamist ilmnevad teised, enne esimese otsustamist toimepandud süüteod (art. 35).

Ideaalkonkurentsi puhul kohaldatakse raskemat karistust sisaldavat seadust. Seejuures võidakse aga kohaldada ka teistes seadustes ette nähtud lisakaristusi ja kindlustusvahendeid (art. 36).

7. Karistuste süsteemis on PK taotelnud võimalikult suurt lihtsust.

Peakaristustena esinevad surmanuhtlus, vangistus, arest ja rahatrahv (art. 37). Surmanuhtlus viiakse täide poomisega (art. 38). Surmanuhtlus on nähtud ette alternatiivse sanktsioonina raskemate poliitiliste süütegude (art. 93, 94) ja tapmise eest (art. 225 § 1).

Vangistuse alammääraks on 6 kuud ja ülemmääraks eluaegne kinnipidamine või kinnipidamine mitte üle 15 aasta (art. 39 § 1). Aresti piirideks on alammäärana 1 nädal, ülemmäärana 5 a. (art. 40 § 1). Olulisemaks erinevuseks vangistuse ja aresti vahel on see, et vangistus on seotud töökohustisega karistusasutise eeskirjade kohaselt (art. 39 § 2), arest aga töökohustisega, kuid õigusega vabalt valida tööala. Ainult kui arestandi poolt valitud töö häirib asutise sisemist korda või kui arestant tõrgub valimast tööd, määratakse talle töö asutise juhatuse poolt (art. 40 § 2). Kinnipidamiskaristuste määrad on eriosas fikseeritud võimalikult avaralt. Sageli on fikseeritud lihtsalt karistuse liik — kogu

selle ajalises ulatuses; selle kõrval esineb karistusmäära fikseerimine kas teatava maksimaalse või minimaalse piiri määramise teel.

Rahatrahvi alammääraks on 5 zlotti, ülemmääraks 200 000 zlotti (art. 42 § 1). Seejuures esineb ta pea- ja ka lisakaristusena. Erilisi rahatrahvi ülem- ning alammääri PK eriosas ei fikseeri. Peakaristusena esineb rahatrahv alati alternatiivina aresti kõrval. Lisakaristusena kohaldatakse rahatrahvi siis, kui süütegu on pandud toime omakasupüüdlikel motiividel (art. 42 § 2).

Juhtumitel, mil puudub võimalus rahatrahvi sissenõudmiseks või mil see põhjustaks süüdlase majandusliku ruineerimise, sooritab süüdlane rahatrahvi vaba tööga või tööga sundtööasutises. Ja ainult siis, kui süüdlasel puudub võimalus töö sooritamiseks või kui ta kangekaelselt keeldub sellest, asendatakse rahatrahv arestiga või, kui rahatrahv esineb lisakaristusena vangistuse kõrval, vangistusega. Süüdlase tööks kõlbmatuse korral võidakse loobuda karistuse teostamisest. Töökohustisest või rahatrahvi asendava kinnipidamiskaristuse kandmisest võidakse süüdlast vabastada, kui ta tasub rahatrahvi. Töökohustist resp. kinnipidamiskaristuse kestust võidakse kustutada ka osaliselt, vastavalt osaliselt tasutud rahatrahvile (art. 43).

Lisakaristusena esinevad PK-s avalikkude õiguste kaotus, kodanlikkude auõiguste kaotus, õiguse kaotus teatavale elukutsele, vanemlikkude või eestkostjalikkude õiguste äravõtt, varandusesemete ja tööriistade konfiskatsioon ja otsuse avaldamine ajakirjanduses (art. 44).

Avalikkude õiguste kaotus hõlmab passiivse ja aktiivse valimisõiguse kaotuse, õigusmõistmisest osavõtu õiguse kaotuse, avalikkude ametite ja auametite kui ka nende saavutamisevõime kaotuse (art. 45). Kodanlikkude auõiguste äravõtt hõlmab tiitlite, ordenite ja aumärkide ja nende omandamisvõime kaotuse (art. 46).

Avalikkude ja kodanlikkude õiguste kaotus ei esine, nagu üldse õiguste kaotus PK-s, teatavate peakaristuste seaduslikkude tulemustena, vaid nad määratakse kohtuotsusega ja nimelt järgmiselt: obligatoorne on nende kohaldamine surma või eluaegsesse vangistusse mõistmisel, samuti vangistusse mõistmisel riiklikkude süütegude (art. art. 93—98) eest ning süütegude eest riigi väliste huvide vastu ja, edasi, vangis-

tusse mõistmisel omakasupüüdlikel motiividel toime pandud süütegude eest (art. 47 § 1); fakultatiivne teiste süütegude puhul, kui need pandud toime omakasupüüdlikel või muudel alaväärtuslikel motiividel (art. 47 § 2).

Õiguse teatavale elukutsele võib kohus võtta ära, esiteks, kui seda elukutset kasustati süütegude toimepanekuks, teiseks, siis, kui tegijas ilmneb üldsusele ohtlik võimetus selleks elukutseks. Obligatoorne resp. fakultatiivne on selle lisakaristuse kohaldamine just samadel tingimustel nagu ülal käsiteldud lisakaristuste kohaldaminegi (art. 48).

Õigus vanemlikule või eestkostjalikule võimule võidakse võtta ainult seaduses otseselt fikseeritud juhtumitel (art. 49).

Varandusesemete konfiskatsioon on lubatud siis, kui need esemed omandati otseselt või kaudselt süüteoga või kui neid kasustati vahenditena, tööriistadena süüteo toimepanekul või kui nad olid seks määratud (art. 50 § 1).

Kui süütegu pandi toime trükitoodete kaudu, siis võib kohus otsuse avaldamist ajakirjanduses sooritada süüdimõistetetu arvel (art. 51 § 1). Surmanuhtluse ja eluaegse vangistuse korral võetakse õigused jäädavalt, teistel juhtumitel — 2 a-st 10 aastani (art. 52).

Kohtuliku rehabilitatsiooni teel võidakse valimisõigus, õigusmõistmisest osavõtu õigus, vanemlikud või eestkostjalikud õigused, õigus elukutsele kui ka võime teisi kaotatud õigusi taassaavutada süüdimõistetule peale teatavat katseaega tagasi anda (art. 53).

8. Karistuse kohaldamisel annab PK kohtuniku suvale väga avarad piirid. Avarad on kõigepealt, nagu tähendatud juba eespool, eriosalised karistusraamid. Sellega liitub veel see, et PK väga vähesel määral kasustab lisa-, s. o. kvalifitseeritud ja privilegeeritud teokoostisi. Üldosas antud kohaldamisalused, võrrelduna teiste uuemate seadustikkude vastavate normidega, on väga üldised, kuid siiski just olulist tabavad ja hõlpsasti kasustatavad. Karistuse kohaldamisel, mis sünnib, nagu seaduses otseselt öeldud, kohtu suva järgi (art. 54), arvestatakse tegija motiive, tema teoviisi, vahekordi kannatanuga, tema intellekti arenguastet, iseloomu, tema minevikku kui ka käitumist peale süüteo toimepanekut.

Rahatrahvi mõõtlemlisel⁷ arvestatakse tegija majandus-

⁷ Mõõtlema — sks. bemessen.

likku seisundit (art. 56). Kus seadus jätab kohtule valiku- vabaduse vangistuse ja aresti vahel, seal pole lubatud valida aresti siis, kui süütegu on pandud toime alaväärtuslikel motiividel (art. 57 § 1). Kus aga seadus võimaldab valida vabaduskaotusliku karistuse ja rahatrahvi vahel, seal kohaldatakse esimest ainult siis, kui rahatrahvi määramine oleks asjatu. See on vabaduskaotusliku karistuse, ja peamiselt just lühiajalise, kohaldamist kitsendav norm.

Normaalsetest, eriosas fikseeritud karistusraamidest võib kohus väljuda nii karistuse leevenduse kui ka karminduse suunas. Esimene on võimalik nn. erakordse karistuseleevenduse teel. See on lubatud aga ainult seaduses otseselt nimetatud juhtumitel ja art. 53-s määratud alustel ja ulatuses. Seejuures ei tohi vangistust asendada arestiga neil juhtumitel, mil süütegu on pandud toime alaväärtuslikel motiividel.

Karistuse karmindamine on lubatud retsidiivi ja harjumusliku ning elukutselise süütegevuse puhul. Seaduses ette nähtud karistusmäära võidakse karmindamisel suurendada $\frac{1}{2}$ võrra. Retsidiiv on antud siis, kui süütegija peale karistuse või vähemalt selle kolmandiku osa kandmist viie aasta jooksul paneb toime uue süüteo, kui seejuures viimane on pandud toime samadel motiividel kui see, mille eest kandis karistust, või kui toimepandu on sama liiki süütegu (art. 60). Kahest alternatiivsest kinnipidamiskaristusest peab kohus antud juhtumil valima vangistuse. Need määratlused on kohaldatavad ka harjumus- ning elukutseliste süütegijate suhtes, ja seda ka siis, kui puudub retsidiiv (art. 60 § 2).

9. Karistusekandmise tingimisi edasilükkamine PK-s kujutab õieti tingimisi süüdimõistmist, sest, nagu määritleb art. 64, süüdimõistetav otsus arvatakse mitteolnuks, kui kohus, kolme kuu jooksul peale katseaja möödumist, ei määra karistust teostamisele. Karistusekandmise edasilükkamine on lubatud süüdlaste suhtes, kellest nende isikuliste omaduste, süüteo järgneva käitumise ja süüteoga kaasuvate tingimuste põhjal võib arvata, et nad tulevikus, hoolimata karistuse ärajäämisest, ei pane toime uut süütegu (art. 61). Karistuse tingimisi edasilükkamine pole lubatud retsidiivismi ja harjumusliku ning elukutselise süütegevuse puhul. Edasilükkamine on lubatud ainult siis, kui määratud

karistus ei ületa kaht aastat. Katseaja võib kohus määrata kahest kuni viie aastani (art. 61).

Karistuse edasilükkamise tühistamine on kohtule fakultatiivne, kui katsealune paneb katseaja kestel toime uue süüteo või hoidub kõrvale valvest või käitub halvasti, ja obligatoorne — kui katsealune paneb toime sama liiki süüteo või mingi muu süüteo, kuid samadel motiividel (art. 63).

Tingimisi ennetähtaegse vabastamise (art. 65) formaalseks eelduseks on, põhireeglina määratud karistuse vähemalt $\frac{2}{3}$ ärakandmine; igal juhul peab aga karistust kantama vähemalt 8 kuud; eluaegse vangistuse puhul on minimaalseks kinnipidamisajaks 15 aastat. Märkimisväärne on, et uurimisaegset kinnipidamisega, samuti armuandmise korras vähendatud karistusaega ei arvata maha ei kohtuotsuses määratud ega ka kantud karistusajast. Tingimisi ei vabastata neid, kelle suhtes peale karistuse kandmist kindlustusvahendite kohaldamine on obligatoorne (retsidiivid jt.)

Katseajana määratakse kandmata jäänud karistuse aeg, igal juhul mitte vähem kui üheks aastaks ja eluaegse vangistuse puhul vähemalt viieks aastaks (art. 66).

Tingimisi vabastamine tühistatakse, kui tingimisi vabastatu paneb katseaja kestel toime uue süüteo. Obligatoorne on tühistamine siis, kui uus süütegu on pandud toime samadel motiividel nagu eelminegi või kui uus süütegu on sama liiki kui eelmine (art. 67). Kui tühistust kolme kuu jooksul peale katseaja lõppemist ei järgne, siis arvatakse karistus kantuks (art. 68).

10. Nagu eespool tähendatud, on absoluutse süüdimatuse piiriks PK-s lõppenud 13. eluaasta, relatiivse — lõppenud 17. eluaasta. Üldreeglina kohaldatakse kõikide nende alaealiste suhtes noortekohtu korraldusel kasvatusvahendeid (vastutava valve alla andmine, kasvatusasutisse paigutamine — art. 69). Alaealised 14. a. kuni 17. a. incl., kes pannud toime süüteo, saades aru selle tähendusest ja olles võimeline juhtima oma tegevust, mõistetakse noortekohtu otsusel parandusasutisse. Seejuures toimub asja arutlemine ja otsustamine põhijoontes kriminaalprotsessi korras ja vormiliselt omab parandusasutisse paigutamine karistuse iseloomu. Kergematel juhtumitel, kui teo tingimustest, tegija iseloomust, tema elamistingimustest ja miljööst ilmneb, et parandusasu-

tisse paigutamine on otstarbetu, võib kohus ka sellise süüdiva alaealise suhtes kohaldada kasvatusvahendeid (art. 71).

Seadus ei määra parandusasutises kinnipidamise ülemega alammäära. Ainsaks ülemmääraks on kinnipidamise kestus kinnipeetava 21. eluaastani. Parandusasutis on nii siis alaealiste suhtes rakendatav tähtajata kinnipidamiskaristus.

Juhtudel, mil alaealine on pannud toime kuriteo (mitte roima!), võib kohus, leides selle kohase olevat, parandusasutisse paigutamise edasi lükata, määrates alaealisele süütegijale katseaja 1 a. kuni 3 aastani. Katseaja möödumisel arvatakse süüdimõist mitteolnuks (art. 73). See on nii siis puhtakujulise tingimisi süüdimõistmise juhtum.

Edasi on parandusasutisse mõistetute suhtes ette nähtud ka tingimisi vabastamine pärast vähemalt kuuekuulist viibimist asutises. Katseaja kestus oleneb sel juhul kohtu soovast. Siingi arvatakse süüdimõist, katseaja möödudes, mitteolnuks (art. 75).

Parandusasutise juhatusel on õigus teatavaks ajaks alaealist asutisest katseks välja lasta. Väljaspool asutist viibiv alaealine on asutise valve all ja esineb asutise kasvandikuna (art. 74). — Ka süüdimõistetute lõplikul vabastamisel asutisest arvatakse süüdimõist mitteolnuks (art. 75 § 4).

11. Vahendina võitluses süütegevuse vastu aktsepteerib PK karistuse kõrval ka nn. kindlustusvahendite instituti. Kindlustusvahendid on PK järgi kohaldatavad järgmistel tingimustel:

Esiteks, kui tehakse kindlaks tegija süüdimatus ühes tema sotsiaalohtlikkusega, siis peab kohus ta paigutama psüühiliselt haigete ravilasse või mõnesse teise raviasutisse (art. 79).

Teiseks, kui tehakse kindlaks tegija vähemsüüdivus ja sotsiaalohtlikkus, siis võib kohus karistuse kõrval kohaldada ka kindlustusvahendeid eelnimetatud asutistesse paigutamise näol. Kui kohus sellist süütegijat karistab vabaduskaotusliku karistusega, siis otsustab ta peale süütegija vabanemist ravilast, kas karistust teostada või mitte (art. 80). Kinnipidamise aega eelmainitud asutistes ette kindlaks ei määrata. Minimaalseks kinnipidamise ajaks on üks aasta. Asutisest vabanemine toimub kohtu otsusel (art. 81).

Kolmanda liigi moodustavad vahendid alkohoolikute ja narkomaanide vastu. Kui süütegu on seoses alkoholiliste või

narkootiliste ainete tarvitamisega, siis võib kohus süütegijat peale karistuse kandmist paigutada vastavasse ravilasse (art. 82).

Neljandaks, kui tegu on seoses tööpõlgamisega, siis võib kohus paigutada süütegijat peale karistuse kandmist sundtöösutusse, tähtajaga 5 aastani. Ühe aasta möödumisel võib kohus vahialuse asutisest vabastada (art. 83).

Viiendat liiki — parandamatute süütegijate asutisse paigutamist — kohaldatakse vähemalt kolmekordsete retsidivisite, siis harjumussüütegijate ja elukutseliste süütegijate suhtes. Minimaalseks kinnipidamisajaks on viis aastat. Iga viieaastase ajavahemiku möödumisel otsustab kohus süütegija jätmise asutisse või vabastamise sellest (art. 84).

Juhtumitel, kui tegija osutub süüdimatuks, kuid mitte sotsiaalohtlikuks, või kui ta mõistetakse õigeks, või kui lõpetatakse menetlus, võib kohus artiklites 48—50 ette nähtud õiguste kaotusi kohaldada kindlustusvahenditena (art. 85).

Kindlustusvahendid on nii siis kohaldatavad kas koos karistusega või sõltumatult sellest. Esimesel juhul kohaldatakse neid kas enne karistuse kandmist (art. 80) või pärast seda (art. art. 82, 83, 84). Obligatoorne on kindlustusvahendite rakendamine ainult parandatamatute süütegijate suhtes. Teisel juhul on kindlustusvahendite kohaldamise eelduseks vaid süüteo objektiivse teokoostise teostamine. Vahendite kohaldamine on sel juhul obligatoorne siis, kui ilmneb tegija sotsiaalohtlikkus (art. 79).

12. PK tunneb kolme liiki aegumist: esiteks jälitamisaegumist — kui üldse ei alustata jälitamist tegija vastu; teiseks otsustuseaegumist — kui tegija suhtes sooritatud mõnesuguseid jälitustoiminguid; kolmandaks karistuse teostamise aegumist — kui tehtud süüdimõistev otsus.

Kahel esimesel juhul arvatakse aegumisaeg päevast, mil pandi toime süütegu; teisel — kohtuotsuse jõustumise päevast. Aegumisaeg on sõltuv süüteo liigist, seaduses ette nähtud resp. otsuses määratud karistuse suurusest ja aegumise liigist.

Kümne aasta möödumisel peale karistuse kandmist või aegumist või kindlustusvahenditest vabanemist võib kohus määrata süüdimõistva otsuse kustutamisele. Sellest päevast alates arvatakse otsus mitteolnuks (art. 90).

13. Käesoleva kirjutise piirides pole võimalik anda lühikestki sisuülevaadet PK eriosast. Seepärast on siinkohal toodud vaid üksikuid vabalt valitud iseloomulikumaid jooni.

Eriosa hõlmab 24 lõiget 201 artikliga. Esimestena käsitleb PK poliitilisi sätteid (art. 93—124), alates riiklikkude sätetega (KrS sätteod riigi kõrgema võimu vastu), edasi teisi üldhüviste vastu sihitud sätteid (art. 125—224), siis sätteid üksikisiku vastu (art. 225—285) ja lõpuks ametialaseid sätteid (art. 286—293). PK eriosa süsteem on nii siis üldjoontes sarnane KrS eriosa süsteemiga.

Eriti iseloomulik PK eriosale on karistusraamide suur avarus (nii liigilt kui määralt) ja seoses sellega eri-teokoostiste, s. o. kvalifitseeritud ja privilegeeritud teokoostiste, eriti aga just esimeste, vähene kasustamine. Kohtunikule on sellega jäetud avar võimalus iga konkreetjuhu isepärasuste iga-külgeks arvestamiseks ja hindamiseks. Need PK eriosa iseloomulikud jooned ilmnevad eriti näit. surmamise käsitlusel. Tahtlikku surmamist, tapmist, käsitleb PK ühe ühtlase teokoostisena, eristamata selle piires üksikuid liike tahtluse vormide alusel. Peale selle ei tunne PK ka ühtegi tapmise kvalifitseeritud teokoostist. Sellega kokkukõlas on aga ka sanktsiooniosa, milles karistusena tapmise eest on nähtud ette kas vangistus mitte alla 5 aastat või eluaegne vangistus või surmanuhtlus. Need sanktsiooni piirid on küllalt laiad seks, et kohtunik võiks üksikjuhul arvestada ka vastutust raskendavaid tingimusi. See on aga ka kujukaks näiteks, kui suurel määral usaldab PK karistuse kohastamise kohtuniku suva hoolde.— Privilegeeritud tapmisena käsitleb PK kõigepealt tapmist ärritatud meeleolus. Siis edasi lapsetapmist. Lapsetapmise privilegeerimisalusena esineb ainult somatoloogiline moment — tapmine sünnituse ajal ja sünnitusprotsessi mõjul (art. 226). Pole nõutav lapse sünnitamine väljaspool abielu. Kuid võrdlemisi avar karistusmäär — vangistus 5 aastani — lubab kohtul arvestada sellegi momendi puudumist resp. olelut.

Koos ettevaatamatu surma põhjustamisega käsitleb PK surma põhjustamist tahtliku kehavigastusega jm. — ettevaatamatu surmamise kvalifitseeritud juhuna (art. 230).

Tähelepanuvääriv on abordi käsitlus. PK tunnistab abordi karistatavaks, olles seejuures karistuses kaunis karm. Sellest põhiseisukohast teeb ta aga teatavas ulatuses eran-

deid. Kui süüdlaseks on ema ise, siis on karistuse ülemmääraks arest 3 aastani (art. 231); teistel juhtudel on karistuse ülemmääraks vangistus 5 aastani, ja kui abort pannakse toime ema nõusolekuta, siis vangistus 10 aastani.

Abort pole aga käsitatav süüteona siis, kui selle paneb toime arst kui seda tingib ema tervislik seisund või kui rasedus oli tekitatud süütegeliselt (art. 233).

Olgu tähelepanu juhitud veel sellele, et PK käsitleb riiklike süütegudena muude seas mitte ainult Poola territooriumi osa eraldamise ja põhiseadusliku riigikorra vägivaldset muutmise katset, vaid ka Poola iseseisvuse lõpetamise katset, mida iseseisva teokoostisena meie KrS ei käsitle.

Ülevaade kohtute koosseisu ja tegevuse kohta 1932. a.

I. Koosseis.

Aruandeaastal töötas 7 kollegiaalkohut 82 kohtunikuga ja 87 üksikkohtunikku.

Riigikohus töötas aruandeaastal peaaegu aasta läbi endises 13-liikmelises koosseisus: esimees, abiesimees, kolm osakonna esimeest ja kaheksa kohtuliiget: osakondades peale osakonna esimehe kriminaal- ja tsiviilosakonnas kummaski kaks liiget ja administratiiv-osakonnas abiesimees ja neli liiget. 4. detsembril lahkus surma läbi administratiivosakonna liige Dimitri Verhoustinski, nii jäi aasta lõpuks arvuline koosseis 12.

Kohtupalat töötas aruandeaastal endises 13-liikmelises koosseisus: vanem esimees, departemangu esimees ja 11 kohtuliiget. Nendest töötasid kriminaaldepartemangus vanem esimees ja 4 kohtuliiget ning tsiviildepartemangus: departemangu esimees ja 7 kohtuliiget.

Rahukogud — arvult neli, töötasid aruandeaasta alul endises koosseisus: peale esimeeste Tallinnas kolm ja Tartus kaks abiesimeest, Rakveres ja Viljandis kummaski üks abiesimees ning alalisi liikmeid: Tallinnas 15, Tartus 13, Rakveres 8 ja Viljandis 6. „Riigi Teatajas“ nr. 30 — 1932 art. 252 avaldatud koosseisude muutmise seadusega suurendati rahukogude alaliste liikmete arvu 42-lt 43-le. Uus liige arvati Viljandi-Pärnu Rahukogu koosseisu, mille järel Viljandi-Pärnu Rahukogus töötas 9 kohtunikku (esimees, abiesimees ja 7 alalist liiget). Kokku kuulus rahukogude koosseisu 54 kohtunikku.

(Järg lk. 263.)

Riigikohtu administratiivosakonna

I astme asjad	Asutised, kelle otsuste peale kaebused antud		Lõpetati 1932. aastal												Kokku	1. jaan. 1933. a. jäi lõpetamata						
			1. jaan. 1932. a. oli lõpetamata		1932. a. tuli juurde		Kokku		Rahuldati		Jäeti tagajärjeta		Jäeti läbi vaatamata mitm. põhjustel				Korvudati läbivaatamisest		Pandi seisima		Kokku	
			arv	% _o	arv	% _o	arv	% _o	arv	% _o	arv	% _o	arv	% _o			arv	% _o	arv	% _o	arv	% _o
1	Kohtu- ja Siseministeerium	5	21	26	2	8,69	17	73,92	2	8,69	1	4,35	1	4,35	23	3						
2	Politseiavalitsus	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—						
3	Vangimajade Valitsus	1	1	2	—	—	1	50,00	1	50,00	—	—	—	—	2	—						
4	Teedeministeerium	1	7	8	3	37,50	3	37,50	—	—	2	25,00	—	—	8	—						
5	Raudteevalitsus	—	3	3	1	33,33	2	66,67	—	—	—	—	—	—	3	—						
6	Haridus- ja Sotsiaalm-ium	69	115	184	26	18,06	108	75,00	2	1,39	5	3,47	3	2,08	144	40						
7	Kinnitusnõukogu	1	21	22	8	44,44	9	50,00	—	—	1	5,56	—	—	18	4						
8	Majandusministeerium	5	27	32	5	15,63	23	71,87	—	—	4	12,50	—	—	32	—						
9	Maksudevalitsus	48	68	116	11	14,47	65	85,53	—	—	—	—	—	—	76	40						
10	Maksupeakomitee ja end. Otsemaks. ja Tulum. peak. }	133	207	340	49	26,20	128	68,45	5	2,67	4	2,14	1	0,54	187	153						
11	Tollipeakomitee	6	23	29	2	9,52	18	85,72	1	4,76	—	—	—	—	21	8						
12	Riigikontroll ja -nõukogu	—	8	8	6	85,71	1	14,29	—	—	—	—	—	—	7	1						
13	Kaitseministeerium	2	12	14	1	10,00	8	80,00	—	—	1	10,00	—	—	10	4						
14	Kaitsevæteen. Peakomisj.	7	14	21	6	33,33	12	66,67	—	—	—	—	—	—	18	3						
15	Välisministeerium	1	—	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—						
16	Põllutööministeerium	110	95	205	16	13,11	91	74,59	3	2,46	6	4,92	6	4,92	122	83						
17	Maakorrald. Peakomisjon (end. Planeerim. Peak.)	117	191	308	40	13,33	241	80,34	4	1,33	15	5,00	—	—	300	8						
18	Maakorrald. Peakomisjon (popsiasjad)	85	225	310	58	30,69	121	64,02	5	2,64	4	2,12	1	0,53	189	121						
19	Keskveekomisjon	4	11	15	1	11,11	6	66,67	1	11,11	1	11,11	—	—	9	6						
20	Maasead. Võõrand. Maade eest Tasumaks. Peak. }	5	6	11	—	—	4	80,00	—	—	1	20,00	—	—	5	6						
21	Hindamise Peakomisjon	18	3	21	5	26,32	11	57,89	3	15,79	—	—	—	—	19	2						
22	Palved otsuste tühistamise kohta	—	4	4	4	100,00	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—						
23	Ettekanded otsuste tühist. kohta	—	19	19	—	—	19	100,00	—	—	—	—	—	—	19	—						
24	Palved otsuste seletamise kohta	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	100,00	—	—	1	—						
25	Riigikogu Valim. Peakom.	—	3	3	—	—	3	100,00	—	—	—	—	—	—	3	—						
26	Riigikogu juhatus	—	1	1	—	—	1	100,00	—	—	—	—	—	—	1	—						
27	Riigisekretär	—	2	2	—	—	2	100,00	—	—	—	—	—	—	2	—						
28	Mitmesugused asutised	—	14	14	—	—	—	—	—	—	14	100,00	—	—	14	—						
Kokku		618	1103	1721	244	19,71	895	72,29	27	2,18	60	4,85	12	0,97	1238	483						

Kokkuvõtte:

1. jaanuaril 1932. a. oli lõpetamata:

I astme asju 618
II „ „ 242 860

1932. a. tuli juurde:

I astme asju 1103
II „ „ 340 1443

Kõik kokku $618 + 1103 + 242 + 340$
 $\underline{1721}$ $\underline{582}$ = 2303.

Nelst lõpetati 1932. a.:

I astme asju 1238 ehk 71,94%
II „ „ 286 „ 49,14% 1524 ehk 66,17%

1. jaanuariks 1933. a. jäi lõpetamata:

I astme asju 483 ehk 28,06%
II „ „ 296 „ 50,86% 779 ehk 33,83%

Avalikke kohtuistungeid oli 59.

Korraldavaid koosolekuid oli 122.

Korraldavatel koosolekutel otsustati kokku 1588 küsimust.

Riigikohtu tsivillosakonna

	1. jaanuariks 1932. a. oli otsustamata	1932. a. jooksul juurde tulnud	K o k k u	Otsustatud asjade arv 1932. a.			1. jaanuariks 1933. a. jäi otsustamata
				Tagajärjeta jäetud	Kaebused (palved) rahuldatud (otsused tühistatud)	K o k k u	
Kohtupalat	251	321	572	232	67	299	273
Tall.-Haaps. Rahukogu	218	333	551	183	94	277	274
Tartu-Võru "	167	197	364	160	47	207	157
Viljandi-Pärnu "	144	204	348	108	72	180	168
Rakvere-Paide "	61	134	195	76	23	99	96
Mitmesugused asjad	5	14	19	11	1	12	7
Kokku	846	1203	2049	770	304	1074	975

Riigikohtu kriminaalosakonna

	Otsustamata asjade arv 1. jaan. 1932. a.	Juurde tulnud asjade arv 1932. a.	K o k k u	Otsustatud asjade arv											
				Kass. kaebused ja prot. testid tagajärg. jäetud.	Otsused muudetud või tühistatud	KKS §§ 916 ¹ , 912, 174 põhjal läbivaatamiselt kõrvaldatud	Teistel põhjustel läbi vaatamata jäetud	Erakaebused tagajärjeta jäetud	Erakaebused rahuldatud	Erakaebused läbi vaatamata jäetud	Ettepanekud tagajärjeta jäetud	Ettepanekud rahuldatud	Kaebused tagajärjeta jäetud		
Kohtupalat	18	155	173	125	26	—	—	2	2	—	—	—	—	—	1
Sõjaringkonna kohus	1	21	22	16	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Tall.-Haaps. Rkg.	35	347	382	266	84	1	—	5	—	1	—	—	—	—	—
Tartu-Võru Rkg.	26	249	275	191	26	1	2	30	2	—	—	—	—	—	2
Rakv.-Paide Rkg.	15	121	136	98	21	1	—	4	1	—	—	—	—	—	—
Vilj.-Pärnu Rkg.	12	88	100	85	7	—	—	3	—	1	—	—	—	—	1
Riigikohus II inst.	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asja uuendam. palved	2	52	54	45	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Mitmesugused asjad	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	109	1036	1145	826	166	3	3	45	5	2	1	1	1	6	

1932. a. tegevuse aruanne.

Asjade nõudehinna üldsumma kroonides	Asjad, milles nõuded hindamata	Otsustamata asjade nõudehind kroonides	Otsustamata asjad, milles nõuded hindamata	Kohtuistungite arv	Korraldaval koosolekul		Otsustatud asjadest %/0	
					Läblarutatud küsimusi	Koosolekute arv	Tagajärjeta jäetud	Kaebused (paivered) rahuldatud (otsused tühistatud)
6 921 520,20	152	908 716,75	72	40	1094	36	77,59	22,41
312 987,74	71	132 045,12	41				66,10	33,90
185 942,58	72	71 554,86	43				77,30	22,70
164 133,24	55	83 150,50	28				60,00	40,00
103 835,44	24	56 042,04	15				76,76	23,24
14 401,04	7	7 680,00	2				91,66	8,34
7 702 820,24	381	1 259 189,27	201	40	1094	36	71,70	28,30

1932. a. tegevuse aruanne.

1932. a.				Otsustatud asjade arvust %/0									
Kaebused rahuldatud	I astme kohtuotsused kinnitatud	Teise kohtuasutisse üle antud	K o k k u	Otsustamata asjade arv 1. jaan. 1933. a.	Kohtuistungite arv	Korraldavate koosolekute arv	Korr. koosolekutel arutatud küsimuste arv	Tagajärjeta jäetud	Otsused muudetud või tühistatud ja kaebused rahuldatud	KKS §§ 9161, 912, 174 põhjal läbivaatamiselt kõrvaldatud	Teistel põhjustel läbi vaatamata jäetud	I astme kohtuotsused kinnitatud	Teise kohtuasutisse üle antud
—	—	1	157	16				81,53	17,83	—	—	—	0,64
—	—	—	22	—				86,36	9,09	—	4,55	—	—
1	—	—	358	24				75,70	23,74	0,28	0,28	—	—
—	—	—	254	21				87,80	11,02	0,39	0,79	—	—
—	—	—	125	11				81,60	17,60	0,80	—	—	—
—	—	—	97	3				91,75	7,22	—	1,03	—	—
—	1	—	1	1				—	—	—	—	100,00	—
—	—	—	47	7				97,87	2,13	—	—	—	—
—	—	1	1	—				—	—	—	—	—	100,00
1	1	2	1062	83	37	58	1034	82,68	16,29	0,28	0,47	0,09	0,18

Kohtu-uurijate ametid oli aruandeaastal 31; 3 tähtsamate asjade kohtu-uurija ametit, neist Tallinna-Haapsalu Rahukogu juures 2 ja Tartu-Võru Rahukogu juures 1, ning 28 kohtu-uurija ametit, neist Tallinna-Haapsalu Rahukogu ringkonnas 11 — kusjuures kolme nende 11 kohtu-uurija ameti hulgast, nimelt Saaremaa 1. ja 2. jaoskonna ning Hiiumaa jaoskonna kohtu-uurijate ametikohuseid täidavad vastavate jaoskondade rahukohtunikud —, Tartu-Võru Rahukogu ringkonnas 8, Rakvere-Paide Rahukogu ringkonnas 5 ja Viljandi-Pärnu Rahukogu ringkonnas 4.

Rahukohtu jaoskondi oli aruandeaastal 55, nimelt Tallinna-Haapsalu Rahukogu ringkonnas 18, Tartu-Võru Rahukogu ringkonnas 19, Rakvere-Paide Rahukogu ringkonnas 10 ja Viljandi-Pärnu Rahukogu ringkonnas 8.

Lisarahukohtunikke oli ametis 2.

Sõjaringkonnakohtus koosnes aruandeaasta alguses 3 kohtunikust: esimees ja kaks kohtunikku. Riigikohtu üldkogu otsusega 9. aprillist 1932. a. nimetati ümber üks Sõjaringkonnakohtu alaline liige Tallinna-Haapsalu Rahukogu alaliseks liikmeks, mille järel kohtus töötas ainult 2 kohtunikku (esimees ja üks kohtunik), kuna üks alalise liikme koht jäeti vakantseks. Kohtu juures töötas kaks kohtu-uurijat.

B. Ametist vabastamised, ümberpaigutused ja nimetamised.

Riigikohtus: Surma läbi lahkus 4. detsembril 1932. a. Riigikohtu liige Dimitri Verhoustinski.

Kohtupalati koosseisus aruandeaastal muutusi ei olnud.

Rahukogudes ja nende alla kuuluvate kohtunikkude hulgas olid järgmised muutused:

Tallinna-Haapsalu Rahukogus: Rahukogu ringkonnast lahkusid: 1) 13. veebruaril 1932. a. Tallinna 2. jsk. rahukohtunik Eugen Antson ümberpaigutamise puhul tema nõusolekul Mõisaküla jsk. rahukohtunikuks ja 2) 23. märtsil 1932. a. Tallinna-Haapsalu Rahukogu alaline liige Elmar Fischer ümberpaigutamise puhul omal palvel Tartu-Võru Rahukogu alaliseks liikmeks. Ümberpaigutati omal palvel: 5. märtsil 1932. a. Saaremaa 2. jsk. rahukohtunik August Maasik Tallinna 2. jsk. rahukohtunikuks. Ümber nimetati omal palvel: 9. aprillil 1932. a. Sõjaringkonnakohtu alaline liige Karl Niggul Tallinna-Haapsalu Rahukogu alaliseks liikmeks. Ametisse nimetati: 9. aprillil 1932. a. vanem kohtuameti kandidaat Augustin Verlin Saaremaa 2. jsk. rahukohtunikuks.

Tartu-Võru Rahukogus: Rahukogu ringkonnast lahkusid: 1) 23. märtsil 1932. a. Tartu-Võru Rahukogu alaline liige Konstantin Tassa ümberpaigutamise puhul tema nõusolekul Viljandi-Pärnu Rahukogu alaliseks liikmeks, 2) 8. juunil 1932. a. Tartu

Aruanne kriminaal- ja tsiviilasjade

K r i m i n a a l o s a k o n d.														
Otsustamata 1. jaan. 1932. a.	Juurde tulnud aruandeaastal	Kokku oli asju 1932. a.	Apellatsiooniasjad					Üldse otsusta- tud apellat- siooniasju	Eraasjad			Üldse otsus- tatud eraasju	Üldkogule üle antud asju	Edasi kaevatud kassatsiooni korras
			Kinnitatud otsuseid	Osaliselt muudetud otsuseid	Õigekäsit- vaid otsuseid (1. astmes oli süüdimõistvaid otsuseid)	Erastüdituses leppinud ja apellatsioon- kaebusest loobunud	Era- kaebusi rahuldatud		Era- kaebusi tagajärjeta jäetud	Muid eraasju otsustatud				
199	712	911	315	67	29	109	520	10	123	18	151	5	140	

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus	Otsustamata 1932. aastaks	Juurde tulnud 1932. a.					Kokku oli asju 1932. a.	Otsustatud 1932. a.				Leppimisega otsustatud asju	Asjatoimetusi lõpetatud	
		Nõude korras	Täite korras	Hoiu korras	Era- kaebustes	K o k k u		Nõude korras	Täite korras	Hoiu korras	Era- kaebustes ja eratoimetustes			
											Leppimisega otsustatud asju			Asjatoimetusi lõpetatud
Tall.-Haaps. Rkg. .	1659	1030	538	1364	128	3060	4719	820	538	1095	107	14	295	
Tartu-Võru . . .	1444	974	385	963	48	2370	3814	558	385	513	47	26	416	
Rakv.-Paide . . .	704	414	154	905	28	1501	2205	375	153	743	26	9	139	
Vilj.-Pärnu . . .	546	454	288	509	11	1262	1808	347	288	313	18	24	142	
Kokku	4353	2872	1365	3741	215	8193	12546	2100	1364	2664	198	73	992	

1. jsk. kohtu-uurija Kristjan-Georg Läänesaar nimetamise puhul Viljandi-Pärnu Rahukogu alaliseks liikmeks ja 3) 1. septembril 1932. a. Tartu-Võru Rahukogu alaline liige Boris Trelin ümberpaigutamise puhul tema palvel Viljandi-Pärnu Rahukogu alaliseks liikmeks. Kustutati surma tõttu kohtunikkude nimekirjast: 30. dets. 1932. a. Tartu-Võru Rahukogu alaline liige Guido Sehrvald. Ümber paigutati omal palvel: 1) 23. märtsil 1932. a. Tallinna-Haapsalu Rahukogu alaline liige Elmar Fischer Tartu-Võru Rahukogu alaliseks liikmeks, 2) 1. septembril 1932. a. Tartu 4. jsk. kohtu-uurija Aksel Neumann Tartu 1. jsk. kohtu-uurijaks, 3) 1. septembril 1932. a. Viljandi-Pärnu Rahukogu alaline liige Kristjan-Georg Läänesaar Tartu-Võru Rahukogu alaliseks liikmeks ja 4) 15. oktoobril 1932. a. Rakvere jsk. kohtu-uurija Artur Paal Tartu 4. jsk. kohtu-uurijaks.

Liikumise üle 1932. a. Kohtupalatis.

T s i v i i l o s a k o n d.												
Kokku otsustatud asju 1932. a.	Otsustamata 1. jaan. 1933. a.	Otsustamata 1. jaan. 1932. a.	Juurde tulnud aruandeaastal	Kokku oli asju 1932. a.	Apellatsiooniasjad			Eraasjad		Üldse otsustatud asju	Edasi kaevatud kassatsiooni korras	Otsustamata 1. jaan. 1933. a.
					Kinnitatud otsuseid	Osaliselt muudetud otsuseid	Tühistatud otsuseid	Erakaebusi rahuldatud	Erakaebusi rahuldamata jäetud			
676	235	645	920	1565	372	73	159	169	227	1000	367	565

rahukogudes kui I astme kohtutes 1932. a.

Kokku otsustatud ja lõpetatud	Otsustamata 1933. aastaks	1932. a. otsustatud asju					Kaebusi antud esitamiseks Kohtupalatisse			Administratiivasjad					
		Eraotsustega	Kohtuotsustega				Nõudjate poolt	Kosjate poolt	Erakaebusi	Otsustamata 1932. a.	Juurde tulnud 1932. a.	Kokku oli asju 1932. a.	Otsustatud 1932. a.	Otsustamata 1933. aastaks	Kaebusi antud kõrg. kohtusse
			Kõigi nõudmistest rahuldamisega	Nõudmistest osalise rahuldamisega	Nõudmistest tagasilükkamisega										
2869	1850	1511	1126	83	149	78	53	88	72	140	212	139	73	35	
1945	1869	1002	761	76	106	44	47	95	49	186	235	192	43	26	
1445	760	917	382	51	95	31	42	31	13	84	97	69	28	16	
1132	676	497	524	34	77	51	44	75	22	83	105	73	32	28	
7391	5155	3927	2793	244	427	204	186	289	156	493	649	473	176	105	

Rakvere-Paide Rahukogus: Rahukogu ringkonnast lahkus: 15. oktoobril 1932. a. Rakvere jsk. kohtu-uurija Artur Paal ümberpaigutamise puhul omal palvel Tartu 4. jsk. kohtu-uuriaks. Ametist vabastati omal palvel: 19. veebruaril 1932. a. Rakvere-Paide Rahukogu abiesimees Ülo Vahtrik, arvates 1. märtsist 1932. a. Ametisse nimetati: 1) 30. jaanuaril 1932. a. Mõisaküla jsk. rahukohtunik Karl Vaarmann Rakvere-Paide Rahukogu alaliseks liikmeks. 2) 23. märtsil 1932. a. Viljandi-Pärnu Rahukogu alaline liige Friedrich Niggol Rakvere-Paide Rahukogu abiesimeheks ja 3) 10. detsembril 1932. a. vanem kohtuameti kandidaat Mihkel Hurt Rakvere jsk. kohtu-uuriaks.

Viljandi-Pärnu Rahukogus: Rahukogu ringkonnast lahkusid: 1) 30. jaanuaril 1932. a. Mõisaküla jsk. rahukohtunik Karl Vaarmann nimetamise puhul Rakvere-Paide Rahukogu ala-

Aruanne kriminaal-asjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus.	Otsustamata 1932. a-ks					Juurde tulnud 1932. a.					Kokku oli asju 1932. aastal	Kriminaal-asjadest alguse saanud		Istungite arv	
	Nendes oli kohtualuseid					Nendes oli kohtualuseid						Süüdistusaktide järgi	Erakaebe korras	Kohtuistungid	
	Asjade arv		Mehi		Naisi		Asjade arv		Mehi			Naisi		Korrald. koosolekuid; nende juures asjades KKS §§ 355 ja 356—4 järgi	
Tall.-Haaps. Rkg.	211	208	31	93	15	2323	701	120	526	51	2534	1106	92		271
Tartu-Võru .	108	71	19	58	4	1927	545	77	417	30	2035	800	74	246	149
Rakv.-Paide .	108	78	9	57	2	1262	351	57	275	20	1370	468	60	79	118
Vilj.-Pärnu .	344	285	63	40	5	1117	525	123	165	18	1461	660	63	93	108
Kokku	771	642	122	248	26	6629	2122	377	1483	119	7400	3034	289	689	586

Aruanne tsiviilasjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus.	Otsustamata 1932. a-ks	Juurde tulnud 1932. a.	Kokku oli asju 1932. a.	O t s u s t a t u d			
				A p e l l a t s i o o n i a s j u			
				Edasikaevatud otsuseid kinnitatud	Edasikaevatud otsuseid muudetud või tühistatud	Lõpetatud	Kokku
Tallinna-Haapsalu Rkg.	755	2154	2909	874	555	178	1607
Tartu-Võru .	1483	2965	4448	865	452	209	1526
Rakvere-Paide .	190	979	1169	402	276	70	748
Viljandi-Pärnu .	706	1523	2229	562	311	54	927
Kokku	3134	7621	10755	2703	1594	511	4808

liseks liikmeks, 2) 23. märtsil 1932. a. Viljandi-Pärnu Rahukogu alaline liige Friedrich Niggol nimetamise puhul Rakvere-Paide Rahukogu abiesimeheks ja 3) 1. septembril 1932. a. Viljandi-Pärnu Rahukogu alaline liige Kristjan-Georg Läänesaar nimetamise puhul Tartu-Võru Rahukogu alaliseks liikmeks. Ametist vabastati omal palvel 13. mail 1932. a. Viljandi-Pärnu Rahukogu alaline liige Heinrich Jõhvikas, arvates 31. maist 1932. a. Ümber paigutati omal nõusolekul: 1) 13. veebruaril 1932. a. Tallinna 2. jsk. rahukohtunik Eugen Antson Mõisaküla jsk. rahukohtunikuks ja 2) 23. märtsil 1932. a. Tartu-Võru Rahukogu alaline liige Konstantin Tassa Viljandi-Pärnu Rahukogu alaliseks liikmeks. Ümber paigutati omal palvel: 1. septembril 1932. a.

rahukogudes kui I astme kohtutes 1932. a.

Toimetuses olnud asjadest on 1932. a.						Kokku otsustatud asju	Asjade arv, milles kaebused järgnenud		Otsustamata 1933. aastaks						Otsustamata jäänud asjades vältas toimetus			
Lõpetatud					Otsustatud kohtu-istungitel		Apellatsioon-kaebused	Erakaebused	Asjade arv		Nendes oli kohtu- aluseid				3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	üle 1 aasta
KKS § 277 korras	KKS § 523 korras	KKS § 852 korras	Muid erasju	Kokku					Sisulisi	KKS § 277 jt. järgi	vabaduses		vahi all					
									Mehi	Naisi	Mehi	Naisi						
1038	169	30	—	1237	1059	2296	201	5	238	—	269	25	41	2	129	48	60	1
999	95	10	—	1104	791	1895	154	19	140	—	100	21	79	2	135	4	1	—
583	89	16	50	738	500	1238	84	9	131	1	111	15	54	1	116	9	5	2
537	59	69	—	665	451	1116	62	18	345	—	275	63	29	2	143	52	63	87
3157	412	125	50	3744	2801	6545	501	51	854	1	755	124	203	7	523	113	129	90

rahukogudes kui II astme kohtutes 1932. a.

1932. aastal					Asjade arv, milles on edasi kaevatud kassatsiooni-kohtusse	Otsustamata 1933. aastaks
E r a a s j u		Muid asju	Seisma- pandud asju	Kokku		
Rahuldatud	Rahulda- mata					
181	181	—	85	2054	234	855
677	370	1	70	2644	210	1804
108	98	—	22	976	132	193
327	187	2	48	1491	202	738
1293	836	3	225	7165	778	3590

Tartu-Võru Rahukogu alaline liige Boris Trelin Viljandi-Pärnu Rahukogu alaliseks liikmeks. Ametisse nimetati: 1) 2. mail 1932. a. notar Gustav Talts Viljandi-Pärnu Rahukogu alaliseks liikmeks ja 2) 8. juunil 1932. a. Tartu 1. jsk. kohtu-uuriija Kristjan-Georg Läänesaar Viljandi-Pärnu Rahukogu alaliseks liikmeks.

Lisarahukohtunikude hulgas: 16. jaanuaril 1932. a. nimetati lisarahukohtunikuks vanem kohtuameti kandidaat Aksel-Helmut Palgi.

Sõjaringkonnakohtus: Kohtu koosseisust lahkus 9. aprillil 1932. a. Sõjaringkonnakohtu alaline liige Karl Niggul ümbernimetamise puhul omal palvel Tallinna-Haapsalu Rahukogu alaliseks liikmeks.

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle

Kohtuasutiste nimetus	O t s u s t a t u d 1932. a a s t a l													
	Oisustamata 1932. a-ks	Juurde tulnud 1932. a.	Kokku asju 1932. a.	Apellatsiooniasju			Eraasju		Kassatsiooniasju				Seismapandud asju	
				I astme kohtu otsuseid kinnitatud	I astme kohtu otsuseid tühistatud või muudetud	Lõpetatud	K o k k u	Rahuldatud	Rahuldamata	Kinnitatud	Tühistatud	Lõpetatud		
														Kokku era- ja kassatsiooniasju
Tall.-Haaps. Rkg.	402	2006	2408	961	558	270	1789	60	38	54	26	2	180	11
Tartu-Võru „	473	2039	2512	1031	725	261	2017	26	38	50	25	—	139	2
Rakv.-Paide „	238	1196	1434	634	256	170	1060	14	34	20	10	—	78	2
Vilj.-Pärnu „	753	954	1707	545	221	140	906	16	25	14	8	1	64	—
Kokku	1866	6195	8061	3171	1760	841	5772	116	135	138	69	3	461	15

II. Tegevus.

Rüügikohtu, Kohtupalati, rahukogude, kohtu-uurijate ja rahukoh-tunikkude aruannete järgi oli 1932. a. neis kohtutes toimetada kokku 229 759 asja (1931. a. 231 151), nende hulgas 1931. a. lõpetamata 25 491 asja (1930. a. jäi lõpetamata 27 322); nende hulgas oli rahukogudes kui I astme kohtutes sundtäite-asju 1365 (1931. a. 1778), hoiuasju 3741 (1931. a. 2738) ning KKS § 277 jt. põhjal lõpe-tamiseks esitatud kriminaalasju 3745 (1931. a. 3686), kokku 8851 (1931. a. 8202) kergemat liiki asja.

Aruandeaastal on lahendatud ja lõpetatud 202 804 asja, s. o. üldarvust 88,27%, ja lahendamata jäänud 26 955 asja ehk 11,73% (eelmisel, 1931. aastal lahendati 205 660 asja ehk 88,97% ja jäi lahendamata 25 491 ehk 11,03%). 1932. a. on kohtute toimetu-sel olnud asjade arv eelmise aastaga võrreldes vähenenud 1392 (1931. a. kasvas 8784) asja võrra ja lahendatud asjade arv 2856 (1931. a. kasvas 10 615) asja võrra, kuna lahendamata jäänud asjade arv on kasvanud 1464 (1931. a. vähenes 1831) asja võrra.

Üksikasjaliselt kujunes kohtute tegevus järgmiselt:

Asjade üldarv oli:	1931. a.	1932. a.
Rüügikohtus	5 692	5 605
Kohtupalatis	2 358	2 476
Rahukogudes I astme kohtuna . .	18 656	20 595
„ II „ „	17 705	18 816
Kohtu-uurijail	8 022	8 114
Rahukohtunikel	178 718	174 153
Kokku	231 151	229 759

rahukogudes kui II astme kohtutes 1932. a.

Muid asju	K o k k u otsustatud asju	Otsustatud asjades väljas toimetus				Otsustamata 1933. a-ks	Asjade arv, milles on antud kass.- kaebused		K o h t u a l u s t e a r v					
		3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta		Kaebused	Protestid	Kelle kohta II astme kohtu otsused on sea- dusjõusse astunud			Seismapandud asjus	K o k k u	Süüdimõistetud koh- tualustest alaealisi 10—17 a. vanaduses
									Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud			
—	1980	1252	695	33	—	428	335	—	1281	632	133	11	2057	12
—	2158	1892	207	51	8	354	207	1	1266	799	460	2	2527	—
5	1145	850	248	37	10	289	122	—	841	230	184	2	1257	2
—	970	115	121	453	281	737	83	—	555	325	159	—	1039	3
5	6253	4109	1271	574	299	1808	747	1	3943	1986	936	15	6880	17

Neist lahendati:

	1931. a.	1932. a.
Riigikohtus	3 866	3 760
Kohtupalatis	1 514	1 676
Rahukogudes I astme kohtuna . .	13 376	14 409
” II ” ”	12 705	13 418
Kohtu-uurijate poolt	6 552	6 902
Rahukohtunikude poolt	167 647	162 639
Kokku	205 660	202 804

Lahendamata jäi asju:

	1931. a.	1932. a.
Riigikohtus	1 826	1 845
Kohtupalatis	844	800
Rahukogudes I astme kohtuna . .	5 280	6 186
” II ” ”	5 000	5 398
Kohtu-uurijatel	1 470	1 212
Rahukohtunikel	11 071	11 514
Kokku	25 491	26 955

Üksikutel kohtute tegevuse aruannetel peatudes oleks tähendada järgmist:

Riigikohtus oli aruandeaastal asju 5605 (eelm. a. 5692), neist lahendati 3760 asja ehk 67,08% (eelm. a. 3866 asja ehk 67,92%), nii et arvestades 13 kohtunikku, langeb iga kohtuniku kohta 289 lahendatud asja (eelm. a. 297). Lahendamata jäi asju 1845 ehk 32,92%

(Järg lk. 272.)

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle rahukohtunikkude

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1932. a-ks	Juurde tulnud 1932. aastal										
		Nõudeasju					Toimetatavaid hoitu korras	Toimetatavaid sund-täite korras aktide järgi	Tõendite kindlustamine	Nõudumiste eelkindlustamine	Muid	Kõik kokku
		Rikutud või kaotatud omandiõiguse järeleseedmine	Kohustised, mis-tahes põhjustest tekkinud	Muid	Kokku	Muid						
Tallinna 1. jsk. rhk.	87	—	794	68	862	73	544	1	5	28	1513	
" 2. " "	46	240	701	80	1021	24	809	4	15	47	1920	
" 3. " "	93	54	959	21	1034	51	565	7	11	197	1865	
" 4. " "	248	—	1296	77	1373	82	799	1	9	117	2381	
" 5. " "	74	—	1021	240	1261	103	757	—	13	161	2295	
" 6. " "	66	—	851	229	1080	45	660	—	14	87	1886	
" 7. " "	24	—	1304	129	1433	44	942	1	6	—	2426	
" 8. " "	30	—	335	27	362	24	134	4	6	48	578	
" 9. " "	166	29	1208	25	1262	60	836	—	20	108	2286	
" 10. " "	48	4	362	103	469	46	277	3	9	25	829	
Keila " " "	111	2	382	64	448	145	235	—	14	8	850	
Raasiku " " "	176	7	791	65	863	212	388	—	18	86	1567	
Rapla " " "	202	2	694	38	734	200	595	4	11	205	1749	
Haapsalu " " "	174	3	477	121	601	198	377	2	6	—	1184	
Lihula " " "	26	49	375	85	509	216	390	—	4	25	1144	
Hiumaa " " "	66	3	168	22	193	176	57	—	10	3	439	
Saaremaa 1. " " "	113	6	639	25	670	128	349	2	12	176	1337	
" 2. " " "	193	4	530	11	545	390	180	—	6	65	1186	
Kokku	1943	403	12887	1430	14720	2217	8894	29	189	1386	27435	

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle rahukohtunikkude

Tartu 1. jsk. rhk.	33	—	1526	73	1599	48	1154	—	6	81	2888
" 2. " "	24	—	640	76	716	57	1004	3	18	78	1876
" 3. " "	20	—	547	160	707	74	824	2	9	122	1738
" 4. " "	96	1	733	93	827	62	892	—	12	34	1827
" 5. " "	223	4	648	81	733	189	537	—	8	42	1509
" 6. " "	646	—	665	68	733	159	547	—	13	32	1484
Valga 1. " " "	54	—	650	75	725	68	1040	1	23	52	1909
" 2. " " "	68	—	757	27	784	148	349	—	18	128	1427
Võru 1. " " "	81	5	733	307	1045	114	1052	2	24	123	2360
" 2. " " "	341	16	750	59	825	161	493	2	8	108	1597
" 3. " " "	293	5	656	34	695	156	325	13	3	46	1238
Petseri 1. " " "	66	1	614	10	625	65	950	1	2	49	1692
" 2. " " "	81	9	424	61	494	87	999	3	3	—	1586
" 3. " " "	92	7	514	37	558	73	562	—	1	46	1240
Elva jsk. rhk.	179	—	903	59	962	84	224	—	15	87	1372
Otepää " " "	280	—	751	171	922	98	294	—	7	—	1321
Jõgeva " " "	88	55	640	97	792	134	335	1	8	14	1284
Mustvee jsk. rhk.	354	49	610	90	749	206	380	—	—	—	1335
Tõrva " " "	—	3	532	17	552	77	310	—	8	54	1001
Kokku	3019	155	13293	1595	15043	2060	12271	28	186	1096	30684

juures Tallinna-Haapsalu Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

Kokku oli asju 1932. a.	Otsustatud 1932. a.				Otsustamata 1933. a-ks	Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Administratiiviasjad					
	Otsustatud sisuliselt	Toimetus lõpetatud	Seisma pandud	K o k k u		Apellatsioon-kaebused	Kassatsioon-kaebused	Erakaebused	Otsustamata 1932. a-ks	Juurde tulnud 1932. a.	Kokku oli asju 1932. a.	Otsustatud	Edasi kaevatud	Otsustamata 1933. a-ks
1600	1218	166	126	1510	90	59	—	19	—	16	16	16	10	—
1966	1763	118	46	1927	39	87	—	14	—	4	4	3	—	1
1958	1645	170	65	1880	78	112	—	21	—	—	—	—	—	—
2629	1122	1169	104	2395	234	139	—	17	—	69	69	4	1	65
2369	1583	555	88	2226	143	86	—	21	—	33	33	33	—	—
1952	1714	101	80	1895	57	97	—	10	—	22	22	8	—	14
2450	2020	336	71	2427	23	151	—	16	—	62	62	62	1	—
608	486	68	14	568	40	45	—	9	—	18	18	11	—	7
2452	2152	121	110	2383	69	91	—	19	—	2	2	2	—	—
877	573	221	24	818	59	49	—	12	1	25	26	25	3	1
961	797	—	19	816	145	65	—	13	2	23	25	18	1	7
1743	1068	220	149	1437	306	52	—	12	2	41	43	38	9	5
1951	1660	83	23	1766	185	132	—	22	7	20	27	22	—	5
1358	1066	77	61	1204	154	72	—	17	1	18	19	15	2	4
1170	861	129	153	1143	27	49	—	12	—	17	17	16	1	1
505	294	43	30	367	138	11	—	7	—	13	13	13	1	—
1450	975	295	32	1302	148	40	—	11	—	23	23	22	2	1
1379	906	87	97	1090	289	46	—	7	2	42	44	44	4	—
29378	21903	3959	1292	27154	2224	1386	—	259	15	448	463	352	35	111

juures Tartu-Võru Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

2921	2562	200	116	2878	43	41	—	6	—	52	52	52	—	—
1900	1649	187	24	1860	40	100	—	21	—	76	76	76	1	—
1758	1566	133	23	1722	36	67	—	10	—	119	119	119	—	—
1923	1569	247	32	1848	75	105	—	23	2	130	132	123	1	9
1732	1189	280	82	1551	181	104	—	40	7	44	51	47	3	4
2130	1243	329	86	1658	472	95	—	18	4	33	37	29	5	8
1963	1631	247	42	1920	43	62	—	13	2	3	5	5	—	—
1495	912	428	51	1391	104	69	—	22	1	18	19	19	—	—
2441	1893	428	36	2357	84	76	—	25	—	7	7	6	2	1
1938	1205	366	60	1631	307	170	—	29	3	10	13	13	4	—
1531	964	322	59	1345	186	123	—	24	2	28	30	29	3	1
1758	1423	227	26	1676	82	76	—	9	—	14	14	14	1	—
1667	1379	152	41	1572	95	40	—	13	11	48	59	57	4	2
1332	974	240	44	1258	74	50	—	12	2	30	32	32	9	—
1551	996	346	41	1383	168	95	—	36	2	32	34	31	1	3
1601	965	343	72	1380	221	115	—	55	3	46	49	48	7	1
1372	975	235	45	1255	117	75	—	14	1	30	31	29	5	2
1689	1190	174	45	1409	280	76	—	23	7	29	36	34	6	2
1001	720	186	11	917	84	51	—	14	—	19	19	18	1	1
33703	25005	5070	936	31011	2692	1590	—	407	47	768	815	781	53	34

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle rahukohtunikude

Jaoskonna nimetus	Olusustamata 1932. a-ks	Juurde tulnud 1932. a.										
		Nõudeasju					Toimetatavaid hoiu korras	Toimetatavaid sundtätte korras aktide järgi	Tõendite kindlustamine	Nõudmistele eelkindlustamine	Muid	Kokku
		Rikutud või kaotatud omandiõiguse jaluksed	Kohustised, mis tahes põhjustest tekkinud	Muid	Kokku	Muid						
Rakvere 1. jsk. rhk. .	77	6	536	16	558	107	943	3	19	109	1739	
2. " " " "	241	6	597	41	644	203	263	1	6	34	1151	
Tapa jsk. rhk.	103	18	42	503	563	101	542	1	27	—	1234	
Väike-Maarja jsk. rhk.	60	35	702	15	752	151	355	—	10	120	1388	
Järva-Jaani " " " "	116	58	464	35	557	134	610	—	13	82	1396	
Paide " " " "	77	1	575	23	599	132	480	5	35	117	1368	
Lüganuse " " " "	137	—	714	88	802	204	365	—	11	—	1382	
Jõhvi " " " "	129	1	219	382	602	124	901	1	—	118	1746	
Narva 1. " " " "	65	2	421	112	535	92	459	2	10	82	1180	
2. " " " "	72	31	503	80	614	179	701	1	8	—	1503	
Kokku	1077	158	4773	1295	6226	1427	5619	14	139	662	14087	

Aruanne tsiviil- ja administratiivasjade liikumise üle rahukohtunikude

Viljandi 1. jsk. rhk. .	65	1	501	28	530	44	732	—	20	85	1411
2. " " " "	152	2	798	21	821	156	333	—	39	59	1408
Suure-Jaani " " " "	74	87	400	26	513	101	336	1	31	50	1032
Põltsamaa " " " "	80	46	614	91	751	108	381	3	9	64	1316
Pärnu 1. " " " "	134	—	446	11	457	117	456	—	5	71	1106
2. " " " "	125	42	585	—	627	195	466	3	35	80	1406
3. " " " "	135	4	683	21	708	132	376	2	18	—	1236
Mõisaküla " " " "	46	—	622	97	719	135	414	—	43	67	1378
Kokku	811	182	4649	295	5126	988	3494	9	200	476	10293

(eelm. a. 1826 asja ehk 32,08%). Üldkogus lahendati 100 asja (eelm. a. 82 asja) ja peale selle veel 163 mitmesugust küsimust (eelm. a. 150). Tsiviilosakonnas 3 kohtunikuga lahendati 1074 asja (eelm. a. 1156). Kriminaalosakonnas 3 kohtunikuga lahendati 1062 asja, nende hulgas 22 sõjaringkonnakohtu otsuste peale esitatud kaebust (eelm. a. 1102, nende hulgas 28 sõjaringkonnakohtu otsuste peale esitatud kaebust). Administratiivosakonnas 6 kohtunikuga lahendati 1524 asja (eelm. a. 1526). Peale selle lahendati üldkogu ja osakondade korraldavatel koosolekutel üldse kokku 3879 küsimust (eelm. a. 4076).

Kohtupalatis oli asju 2476 (eelm. a. 2358). Neist lahendati 1676 ehk 67,69%, nendest kriminaalosakonnas 5 kohtunikuga

juures Rakvere-Paide Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

Kokku oli asju 1932. a.	Otsustatud 1932. a.				Otsustamata 1933. a-ks	Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Administratiivasjad					
	Otsustatud sisuliselt	Toimetus lõpetatud	Seisma pandud	K o k k u		Apellatsioon-kaebused	Kassatsioon-kaebused	Erakaebused	Otsustamata 1932. a-ks	Juurde tulnud 1932. a.	Kokku oli asju 1932. a.	Otsustatud	Edasi kaevatud	Otsustamata 1933. a-ks
1816	1434	225	10	1669	147	54	—	13	—	52	52	50	—	2
1392	882	145	35	1062	330	77	—	17	2	21	23	19	—	4
1337	1017	151	16	1184	153	56	—	9	—	48	48	46	—	2
1448	996	263	20	1279	169	75	—	10	1	16	17	16	2	1
1512	1060	247	45	1352	160	48	—	12	—	3	3	2	—	1
1445	1001	275	25	1301	144	63	—	10	5	7	12	10	—	2
1519	890	274	105	1269	250	35	—	6	1	5	6	4	2	2
1875	1381	299	58	1738	137	52	—	25	—	13	13	12	2	1
1245	978	173	35	1186	59	45	—	12	4	317	321	321	8	—
1575	1201	176	34	1411	164	59	—	21	—	209	209	204	—	5
15164	10840	2228	383	13451	1713	564	—	135	13	691	704	684	14	20

juures Viljandi-Pärnu Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

1476	1282	106	20	1408	68	80	—	17	1	13	14	14	4	—
1560	1075	229	28	1332	228	119	—	17	5	49	54	52	9	2
1106	865	130	12	1007	99	112	—	9	—	20	20	20	10	—
1396	1065	207	54	1326	70	114	—	15	—	12	12	12	2	—
1240	919	180	13	1112	128	75	—	15	—	2	2	2	1	—
1531	1083	241	50	1374	157	89	—	51	5	48	53	50	7	3
1371	1184	48	9	1241	130	123	—	54	1	22	23	23	9	—
1424	1079	119	19	1217	207	83	—	20	1	27	28	22	5	6
11104	8552	1260	205	10017	1087	795	—	198	13	193	206	195	47	11

676 ja tsiviilosakonnas 8 kohtunikuga 1000 asja (eelm. a. lahendati 13 kohtunikuga kokku 1514 asja ehk 64,21%), nii et keskmiselt ühe kohtuniku kohta langeb 129 asja (eelm. a. 116). Lahendamata jäi asju 800 ehk 32,31% (eelm. a. 844 asja ehk 35,79%).

Rahukogudes oli toimetada, kui kõik esimese ja teise astme asjad kokku võtta, 39 411 asja (eelm. a. 36 361). Neist lahendati 27 827 asja ehk 70,61% ja jäi lahendamata 11 584 asja ehk 29,39%. (Eelmisel aastal lahendati 26 081 asja ehk 71,78% ja jäi lahendamata 10 280 ehk 28,27%.)

Rahukogudes I astme kohtutena oli toimetusel 20 595 asja, neist (Järg lk. 276.)

Aruanne kriminaalrajade liikumise üle rahukohtunikude

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1932. a-ks	Juurde tulnud 1932. a.	Kokku asju 1932. a.	Otsustatud 1932. aastal							Otsustamata 1933. a-ks
				Sisuliselt			Lõpetatud	Alluvuse järgi edasi antud	Seisma pandud	K o k k u	
				Lõplikult	Mittelõplikult	Kohtu käsk-otsusega					
Tallinna 1. jsk. rhk.	19	1223	1242	14	430	402	273	57	49	1225	17
" 2. " "	25	2220	2245	60	920	1042	132	46	21	2221	24
" 3. " "	73	1604	1677	29	537	623	389	10	43	1631	46
" 4. " "	143	2274	2417	97	674	1021	350	35	137	2314	103
" 5. " "	20	1765	1785	369	190	683	430	2	56	1730	55
" 6. " "	59	2316	2375	39	614	1127	458	7	81	2326	49
" 7. " "	1	2291	2292	3	596	1242	375	36	39	2291	1
" 8. " "	64	2241	2305	19	500	1257	360	47	65	2248	57
" 9. " "	62	1976	2038	95	387	940	436	45	79	1982	56
" 10. " "	30	1682	1712	66	327	806	384	23	59	1665	47
Keila " " "	73	1210	1283	28	627	244	258	39	34	1230	53
Raasiku " " "	225	1855	2080	80	883	572	282	9	97	1923	157
Rapla " " "	116	1476	1592	70	632	459	310	4	35	1510	82
Haapsalu " " "	125	1398	1523	81	556	400	408	23	15	1483	40
Lihula " " "	39	923	962	30	356	212	261	38	43	940	22
Hiumaa " " "	27	461	488	23	244	74	86	13	13	453	35
Saaremaa 1. " " "	12	1166	1178	10	360	560	223	2	16	1171	7
" 2. " " "	28	1214	1242	85	331	476	314	5	32	1240	2
Kokku	1141	29295	30436	1198	9164	12140	5726	441	914	29583	853

Aruanne kriminaalrajade liikumise üle rahukohtunikude

Tartu 1. jsk. rhk.	23	1450	1473	35	279	657	458	15	14	1458	15
" 2. " "	149	2126	2275	61	587	1106	334	10	8	2106	169
" 3. " "	12	2210	2222	43	638	874	623	14	23	2215	7
" 4. " "	36	1585	1621	45	362	678	481	9	6	1581	40
" 5. " "	81	1001	1082	32	348	221	410	5	18	1034	48
" 6. " "	517	1262	1779	36	324	238	519	12	16	1145	634
Valga 1. " " "	26	1561	1587	124	296	798	333	12	6	1569	18
" 2. " " "	10	1015	1025	67	260	208	450	24	11	1020	5
Võru 1. " " "	29	1001	1030	61	339	275	320	6	20	1021	9
" 2. " " "	107	1216	1323	63	400	308	458	7	11	1247	76
" 3. " " "	74	1227	1301	132	374	183	546	5	10	1250	51
Petseri 1. " " "	18	1664	1682	62	494	671	393	28	7	1655	27
" 2. " " "	63	1548	1611	75	675	432	390	5	4	1581	30
" 3. " " "	30	1339	1369	42	403	478	419	—	—	1342	27
Elva " " "	88	1103	1191	31	564	131	336	3	15	1080	111
Otepää " " "	128	1085	1213	7	393	241	410	7	2	1060	153
Jõgeva " " "	16	1024	1040	42	318	519	149	1	4	1033	7
Mustvee " " "	513	1733	2246	79	869	502	666	6	35	2157	89
Tõrva " " "	—	742	742	41	165	248	223	33	6	716	26
Kokku	1920	25892	27812	1078	8088	8768	7918	202	216	26270	1542

juures Tallinna-Haapsalu Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Otsustatud asjades vältas toimetus				Kohtualuste arv							
Apellatsioon-kaebused	Kassatsioon-kaebused	Erakaebused	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	Kelle kohta kohtuotsused on seadusjõusse astunud			Kokku kohtualuseid	Süüdimõistetuist on karistatud			Süüdimõistetute koguarvust oli alaealisi 10—17 a. vanaduses
							Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud leppimise tõttu ja muudel põhjustel		Vangistusega	Arestiga	Muu muhtlusega	
64	6	5	1167	44	10	4	674	112	117	903	117	45	512	18
82	5	7	1980	212	25	4	1668	123	565	2356	132	168	1368	3
128	9	3	1556	50	18	7	1053	234	118	1405	136	30	887	23
129	5	3	2245	67	2	—	1448	250	97	1795	113	27	1308	17
57	8	3	1648	78	3	1	998	129	59	1186	111	52	835	18
155	3	7	2313	11	2	—	1308	166	86	1560	115	34	1159	7
166	3	1	2291	—	—	—	1686	151	104	1941	138	56	1492	13
69	5	5	2197	45	6	—	1510	102	107	1719	79	57	1374	12
84	11	3	1895	75	12	—	1635	224	247	2106	139	45	1451	45
88	5	3	1653	12	—	—	1004	182	49	1235	67	25	912	13
85	—	10	1230	—	—	—	704	275	184	1163	98	46	560	16
150	4	2	1604	260	55	4	1101	280	300	1681	122	68	911	25
113	—	5	1452	51	7	—	712	259	196	1167	79	99	534	15
126	3	4	1360	82	30	11	1071	350	22	1443	154	124	793	32
59	—	12	887	44	8	1	384	162	213	759	44	39	301	10
25	1	2	422	20	5	6	274	94	43	411	51	6	217	6
42	3	3	1134	31	5	1	860	66	32	958	87	65	708	19
71	3	1	1211	19	10	—	693	151	76	920	132	90	471	61
1693	74	79	28245	1101	198	39	18783	3310	2615	24708	1914	1076	15793	353

juures Tartu-Võru Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

55	3	5	1444	8	4	2	834	137	95	1066	54	40	740	17
127	7	4	1973	127	6	—	1583	216	85	1884	142	126	1315	27
109	1	3	2153	42	14	6	1342	355	79	1776	119	78	1145	31
95	7	1	1495	82	3	1	1085	202	115	1402	102	70	913	22
105	5	8	887	138	9	—	525	233	137	895	88	62	375	14
66	2	2	767	114	163	101	431	200	156	787	55	40	336	11
68	2	—	1553	10	6	—	1106	134	123	1363	41	84	981	11
59	2	3	1015	5	—	—	541	145	264	950	121	49	371	16
61	3	7	876	145	—	—	602	191	175	968	101	126	375	5
142	8	2	1103	80	48	16	709	329	147	1185	127	88	494	9
86	6	4	1137	97	16	—	663	246	249	1158	107	57	499	10
90	3	3	1620	34	1	—	1053	361	250	1664	117	101	835	6
82	—	4	1563	17	1	—	1100	454	26	1580	106	293	701	14
83	—	2	1269	70	3	—	940	331	247	1518	194	72	674	8
103	5	6	1035	41	4	—	511	222	103	836	46	118	347	7
121	4	5	870	120	50	20	548	256	194	998	72	459	17	14
82	2	8	985	41	5	2	565	197	183	945	75	83	407	14
160	3	3	1535	417	120	85	1404	957	580	2941	214	153	1037	17
52	4	3	705	9	2	—	465	112	47	624	54	39	372	9
1746	67	73	23985	1597	455	233	16007	5278	3255	24540	1935	2138	11934	262

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle rahukohtunikkude

Jaoskonna nimetus	Otsustamata 1932. aastaks	Juurde tulnud 1932. aastal	Kokku asju 1932. aastal	Otsustatud 1932. aastal							Otsustamata 1933. aastaks
				Sisuliselt			Lõpetatud	Alluvuse järgi edasi antud	Seisma pandud	K o k k u	
				Lõplikult	Mittelõplikult	Kohtu käsk-otsusega					
Rakvere 1. jsk. rhk.	74	1718	1792	21	538	616	462	12	15	1664	128
" 2. " "	145	1385	1530	29	594	399	351	3	14	1390	140
Tapa " " "	97	1415	1512	49	706	163	423	43	11	1395	117
Väike-Maarja " " "	9	1085	1094	47	408	175	423	10	7	1070	24
Järva-Jaani " " "	59	1331	1390	27	483	301	471	4	28	1314	76
Paide " " "	32	1169	1201	187	353	299	329	3	9	1180	21
Lüganuse " " "	122	1274	1396	69	383	340	411	17	43	1263	133
Jõhvi " " "	28	1394	1422	90	396	400	491	6	21	1404	18
Narva 1. " " "	46	1770	1816	256	470	762	299	5	17	1809	7
Narva 2. " " "	45	1700	1745	164	479	687	347	6	22	1705	40
Kokku	657	4241	14898	939	4810	4142	4007	109	187	14194	704

Aruanne kriminaalasjade liikumise üle rahukohtunikkude

Viljandi 1. jsk. rhk.	35	1406	1441	147	439	389	393	6	21	1395	46
" 2. " "	74	1071	1145	95	365	185	397	12	12	1066	79
Suure-Jaani " " "	20	622	642	16	260	101	227	15	10	629	13
Põltsamaa " " "	8	972	980	46	390	263	250	5	6	960	20
Pärnu 1. " " "	201	1452	1653	54	430	522	464	2	12	1484	169
" 2. " " "	35	1244	1279	23	516	253	419	8	13	1232	47
" 3. " " "	36	1116	1152	—	517	149	397	4	3	1070	82
Mõisaküla " " "	6	1172	1178	48	255	332	393	67	16	1111	67
Kokku	415	9055	9470	429	3172	2194	2940	119	93	8947	523

lahendati 14 409 (69,96%), nimelt 7391 tsiviil- (nende hulgas 1364 sundtäite- ja 2664 hoiuasja), 473 administratiiv- ja 6545 kriminaal- asja (nende hulgas 3744 KKS § 277 jt. põhjal lõpetamiseks esitatud asja). Lahendamata jäi 6186 asja (30,04%).

Rahukogudes II astme kohtutena oli toimetusel 18 816 asja, nende hulgas aruandeaastal tulnud 13 816 asja; neist on lahendatud 13 418 asja (71,31%) ja jäi lahendamata 5398 (28,69%).

Rahukogude koosseisu kuuluva 54 kohtuniku peale jaotatult tuleb läbistikku iga kohtuniku kohta 515 lahendatud asja (eelm. a. 561), nimelt 123 raskemat liiki tsiviil-, kriminaal- ja administratiiv-

juures Rakvere-Paide Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

Asjade arv, milles on järgnenud kaebused			Otsustatud asjades vältas toimetus				Kohtualuste arv							
Apellatsioon-kaebused	Kassatsioon-kaebused	Erakaebused	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	Kelle kohta kohtuotsused on seadusjõusse astunud			Kokku kohtualuseid	Süüdimõistetuist on karistatud			Süüdimõistetute koguarvust oli allaalisi 10—17 a. vanaduses
							Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt vabastatud teppimise tõttu ja muudel põhjustel		Vangistusega	Arestiga	Muu muhtlusega	
152	1	1	1568	86	10	—	1158	49	95	1302	129	121	908	9
113	2	3	1034	322	33	1	816	201	161	1178	91	116	609	9
111	2	2	1300	72	23	—	569	170	59	798	98	54	417	12
86	5	1	963	92	12	3	638	175	162	975	131	111	396	5
71	1	3	1289	14	6	5	657	220	17	894	89	63	505	11
74	5	2	1057	93	22	8	832	194	210	1236	135	78	619	16
83	—	1	729	453	73	8	673	387	415	1475	97	117	459	29
128	6	8	1187	154	49	14	1023	162	281	1466	153	84	786	34
82	6	1	1728	61	16	4	1489	180	167	1836	129	122	1238	49
76	3	2	1701	4	—	—	1132	139	182	1453	113	49	970	20
976	31	24	12556	1351	244	43	8987	1877	1749	12613	1165	915	6907	194

juures Viljandi-Pärnu Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

97	4	9	1354	37	4	—	702	337	152	1191	69	28	605	12
141	11	9	1012	37	11	6	378	194	235	807	50	43	285	3
80	1	2	612	15	1	1	293	168	84	545	55	45	193	8
60	—	1	954	6	—	—	662	144	107	913	85	62	515	7
105	4	3	1384	74	26	—	914	287	306	1507	116	736	62	62
166	1	—	1129	96	6	1	659	383	23	1065	74	32	553	16
135	5	—	1051	15	2	2	604	293	3	900	103	62	439	18
70	1	9	1104	5	2	—	574	115	7	696	67	11	496	15
854	27	33	8600	285	52	10	4786	1921	917	7624	619	1019	3148	141

asja, 144 kergemat liiki asja, milleks käesolevas aruandes peetakse sundtäite- ning hoiuasjad ja lõpetamiseks ning eriküsimuste lahendamiseks esitatud kriminaalasjad, ja peale selle veel 248 teise astme kriminaal- ja tsiviilasja.

Üldiselt on lahendatud: Tallinna-Haapsalu Rahukogus 19 kohtunikuga 9338 asja, nii et keskmiselt tuleks iga kohtuniku kohta 491 asja; Tartu-Võru Rahukogus 16 kohtunikuga 8834 ehk igal kohtunikul 552 asja; Rakvere-Paide Rahukogus 10 kohtunikuga 4873 asja ehk igal kohtunikul 487 asja ja Viljandi-Pärnu Rahukogus 9 kohtunikuga 4782 asja ehk igal kohtunikul 531 asja.

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle Tallinna-

Jaoskonna nimetus	Lõpetamata 1932. aastaks				Juurde tulnud 1932. aastal					Kokku toimetusi 1932. aastal	Uurimistoimetused vältasid				
	Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toime- tustes vastutu- sele võetuid		Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nende hulgas alacalisi 17 aastani	Nendes toime- tustes vastutu- sele võetuid			1 kuuni	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta
			mehi	naisi				mehi	naisi						
Tallinna t. a. 1. jsk. .	24	17	7	—	8	48	1	29	12	32	3	5	3	1	20
" 2. "	5	3	—	—	11	11	—	8	1	16	2	7	1	2	4
Tallinna 1. jsk.	94	2	—	—	206	91	—	30	1	300	72	64	49	67	48
" 2. "	31	13	8	—	286	156	3	82	10	317	200	90	19	7	1
" 3. "	39	14	9	1	189	138	1	66	9	228	62	82	54	19	11
" 4. "	52	7	3	—	260	174	—	88	7	312	69	80	73	79	11
" 5. "	55	13	8	2	192	123	—	59	7	247	60	81	52	42	12
Harjum. 1. jsk.	85	19	—	—	185	145	2	59	6	270	75	69	36	35	55
" 2. "	54	13	8	—	218	113	7	40	4	272	58	85	55	71	3
Haapsalu jsk.	91	2	—	—	271	149	5	53	3	362	64	114	68	75	41
Hiiumaa	8	5	—	—	46	33	9	4	—	54	5	24	19	6	—
Saaremaa 1. jsk.	17	—	—	—	96	39	2	10	2	113	37	24	22	21	9
" 2. "	20	1	—	—	97	42	6	10	2	117	64	26	21	4	2
Kokku	575	109	43	3	2065	1262	36	538	64	2640	771	751	472	429	217

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle Tartu-

Tähtsam. asjade jsk.	5	21	6	—	24	26	—	17	1	29	10	5	3	8	3
Tartu 1. jsk.	36	15	10	1	378	161	—	69	5	414	192	160	47	13	2
" 2. "	30	10	6	—	359	230	1	129	2	389	149	185	44	8	3
" 4. "	56	7	3	1	329	186	7	62	2	385	81	177	96	31	—
" 5. "	49	4	4	—	300	128	4	27	3	349	58	158	88	43	2
Valga	41	4	2	—	270	158	8	49	3	311	118	138	46	8	1
Võru	49	2	2	—	309	98	3	41	2	358	156	183	16	1	2
Petseri 1. jsk.	48	1	1	—	213	136	4	47	4	261	38	85	97	31	10
" 2. "	26	4	2	—	156	117	2	32	3	182	34	102	39	6	1
Kokku	340	68	36	2	2338	1240	29	473	25	2678	836	1193	476	149	24

Tegelikult on Tallinna-Haapsalu Rahukogu tsiviilosakonna I astmes, kus töötas 7 kohtunikku, lahendatud 3008 asja, neist kergemat liiki (sundtäite- ja hoiu-) asju 1633, nii tuleb iga kohtuniku kohta 430 asja; sama rahukogu kriminaalosakonna I astmes 6 kohtunikuga on lahendatud 2296 asja, nende hulgas kergemat liiki (KKS § 277 jt.) asju 1237, ehk iga kohtuniku kohta 382 asja. Tsiviilosakonna II astmes 3 kohtunikuga ühe rahukohtuniku kui kaasistuja osavõtul on lahendatud 2054 asja, s. o. iga kohtuniku

Haapsalu Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

Lõpetatud ja kuuluvuse järgi ära saadetud			Lõpetamiseks saadetud toimetuste arv	Täendamiseks tagasi saadetud toimetuste arv	Lõpetamata 1933. aastaks				Uurimistoimetustes tarvitusele võetud takistusabinõud										
Prokurörile	Rahukohtunikele	Teistele asutistele			Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toimetustes vastutusele võetuid	Isikutest mehi	naisi	Isikutunnistuse arv võtmise ja alkirja võtmise mitterahakumise üle	Politsei valve alla andmine	Kämeeste vastutusele andmine	Nende poolt esitatud vastutuse rahasumma suurus kroonides	Kautsjoni võtmise	Kautsjonite summa kroonides	Tagaotsitavad	Kodune arest	Vanemate valve	Vangistus
							Isikute arv		Isikute arv		Isikute arv		Isikute arv		Isikute arv				
21	—	1	12	—	10	4	3	—	4	—	—	—	—	3	—	—	—	41	—
5	—	1	—	4	10	5	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—
220	4	20	130	12	56	10	2	—	33	2	4 000,—	—	—	—	—	—	31	—	
267	11	4	137	20	35	19	14	—	18	38	5	7 734,68	1	50,—	—	2	92	—	
174	10	15	66	13	29	1	1	—	13	44	—	—	—	—	6	—	75	—	
246	8	10	119	25	48	9	5	1	19	55	2	1 025,44	3	1 322,98	—	—	95	—	
186	13	5	72	15	43	7	5	—	23	29	4	1 355,14	1	805,24	—	—	66	—	
190	11	4	91	8	65	19	3	1	16	43	16	80 685,45	3	1 550,—	2	—	65	—	
206	20	6	115	14	40	12	—	—	9	30	16	17 540,—	7	1 350,—	—	7	44	—	
271	19	11	153	11	61	7	4	—	9	56	21	33 376,82	—	—	1	—	5	56	
39	1	2	17	7	12	—	—	—	4	21	—	—	—	—	—	5	3	—	
78	8	—	51	4	27	1	1	—	4	20	—	—	—	—	—	2	13	—	
103	3	1	66	4	10	1	—	—	2	23	1	1 000,—	—	—	—	4	12	—	
2006	108	80	1029	137	446	95	40	2	142	398	67	146 717,53	15	5 078,22	24	8	25	602	1

Võru Rahukogu ringkonnas 1932. aastal.

17	—	—	2	5	12	12	11	1	2	6	—	—	—	—	—	—	18	—
345	6	26	218	16	37	8	3	—	60	17	5	2 898,—	—	—	—	—	74	—
310	24	8	134	28	47	9	5	1	33	46	1	2 000,—	6	5 550,—	3	—	131	—
293	16	9	153	9	67	5	4	—	73	37	11	11 660,—	1	250,—	—	—	64	—
260	8	13	161	9	68	6	1	—	47	42	5	7 000,—	2	700,—	2	—	30	—
261	10	10	162	15	30	5	1	—	33	54	10	3 200,—	5	900,—	—	—	52	—
275	25	9	189	15	49	2	1	—	11	42	2	4 000,—	—	—	—	—	43	—
197	9	3	114	11	52	19	10	2	29	63	3	1 864,—	—	—	—	—	51	—
134	23	2	67	5	23	4	1	—	14	49	19	41 000,—	3	300,—	—	—	35	—
2092	121	80	1200	113	385	70	37	4	302	356	56	73 622,—	17	7 700,—	—	5	498	—

kohta 685 asja, ja kriminaalosakonna II astmes 3 kohtunikuga ühe rahukohtuniku osavõtul 1980 asja ehk iga kohtuniku kohta 660 asja.

Tartu-Võru Rahukogus on tsiviilosakonna I astmes 5 kohtunikuga lahendatud 2137, seal hulgas kergemat liiki (sundtäite- ja hoiu-) asju 898, ehk iga kohtuniku kohta keskmiselt 427 asja; sama rahukogu tsiviil-osakonna II astmes 4 kohtunikuga, ühe rahukohtuniku osavõtul, on lahendatud 2644 asja ehk iga kohtuniku kohta 881 asja. Kriminaalosakonnas 7 kohtunikuga on lahendatud

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Jaoskonna nimetus	Lõpetamata 1932. aastaks				Juurde tulnud 1932. aastal					Kokku toimetusi 1932. aastal	Uurimistoimetused vältasid					Lõpetatud ja kuuluvuse järgi ära saadetud		
	Toimetusi	Nendes vastutusele võetud		Nendes toime- tustes vastutu- sele võetuist oli vahel all	Toimetusi	Nendes vastutusele võetud		Nende hulgas alaealisi 17 aastani	Nendes toime- tustes vastutu- sele võetuist oli vahel all		1 kuuni	3 kuuni	6 kuuni	1 aastani	Üle 1 aasta	Prokuröörile	Rahukohtunikele	Teistele asutistele
		mehi	naisi			mehi	naisi											
Rakvere jsk.	46	6	5	1	287	178	4	71	5	333	135	111	60	23	4	260	5	27
Tapa "	53	6	3	—	317	177	2	70	2	370	160	145	40	21	4	280	24	22
Paide "	141	5	5	—	221	132	3	29	1	362	49	103	84	88	38	271	33	3
Jõhvi "	51	15	10	—	260	179	1	63	6	311	146	111	27	15	12	261	6	18
Narva "	40	8	4	—	197	166	6	72	3	237	105	63	39	21	9	195	9	3
Kokku	331	40	27	1	1282	832	16	305	17	1613	595	533	250	168	67	1267	77	73

Aruanne uurimistoimetuste arvu üle

Viljandi 1. jsk.	79	15	5	—	296	247	2	106	7	375	109	148	60	44	14	302	10	13
" 2. "	76	15	9	1	263	160	1	59	1	339	103	131	45	36	24	272	11	10
Pärnu 1. jsk.	31	10	6	—	241	103	2	47	4	272	45	134	64	24	5	202	13	3
" 2. "	38	9	4	—	159	96	—	36	1	197	70	71	37	11	8	152	6	4
Kokku	224	49	24	1	959	606	5	248	13	1183	327	484	206	115	51	928	40	30

I astme kriminaalasju 1895, seal hulgas kergemat liiki (KKS § 277 jt.) asju 1104, ja II astme kriminaalasju 2158, nii tuleb iga kohtuniku kohta 579 asja.

Rakvere-Paide Rahukogus on lahendatud: tsiviilosa-konna I astmes 3 kohtunikuga 1514 asja, seal hulgas kergemat liiki (sundtäite- ja hoiu-) asju 896, ehk iga kohtuniku kohta keskmiselt 505 asja; kriminaalosa-konna I astmes 3 kohtunikuga 1238 asja, seal hulgas kergemat liiki (KKS § 277 jt.) asju 738, ehk iga kohtuniku kohta 413 asja. Sama rahukogu II astmes 4 kohtunikuga, ühe kaasistuja rahukohtuniku osavõtul, on lahendatud tsiviil-asju 976 ja kriminaalasju 1145, s. o. iga kohtuniku kohta 530 asja.

Viljandi-Pärnu Rahukogus on lahendatud: tsiviilosa-konnas 4 kohtunikuga I astme asju 1205, seal hulgas kergemat liiki (sundtäite- ja hoiu-) asju 601, ja II astme asju 1491, nii tuleb iga kohtuniku kohta 674 asja, kriminaalosa-konnas 5 kohtunikuga I astme kriminaalasju 1116, seal hulgas kergemat liiki (KKS § 277 jt.)

Rakvere-Paide Rkg. ringkonnas 1932. aastal.

Lõpetamiseks saadetud toimetuste arv	Täiendamiseks tagasi saadetud toimetuste arv	Lõpetamata 1933. aastaks		Uurimistoimetustes tarvitusele võetud takistusabinõud													
		Toimetusi	Nendes vastutusele võetuid	Nendes toimetustes vastutusele võetuid oli vaht all	Isikutunnistuse ära võtmine ja alkirja võtmine mitmelahkumise üle	Ülemuse ja politsei valve alla andmine	Politsesi valve alla andmine	Kämeeste vastutusele andmine	Nende poolt esitatud vastutuse rahasumma suurused kroonides	Kautsjoni võtmine	Kautsjonile summa kroonides	Vanemate valve all	Vangistus	Ülemuse valve	Otsitavad	Üleriikli tagaotsit.	
																	mehi
111	16	41	2	1	—	33	56	—	3	16 580,—	1	100,—	3	76	—	—	6
149	33	44	10	2	—	54	29	—	16	40 960,—	4	551,11	2	71	—	—	1
170	29	55	8	1	—	29	48	—	5	13 000,—	4	160,—	2	30	—	—	5
110	15	26	12	2	—	52	79	—	15	32 480,—	—	—	1	88	—	—	1
83	17	30	20	19	—	26	57	—	1	2 000,—	1	1 500,—	2	79	—	—	8
623	110	196	52	25	—	194	269	—	40	105 020,—	10	2 311,11	10	344	—	—	21

Viljandi-Pärnu Rahukogu ringkonnas 1932. aastal.

124	57	50	14	6	1	27	—	106	1	3 291,57	2	300,—	—	113	—	9	—
136	22	46	7	4	—	31	—	55	2	1 516,64	—	—	—	67	1	8	—
111	6	54	6	4	2	12	—	38	2	1 500,—	4	2 950,—	—	57	—	—	—
86	14	35	8	6	—	12	—	41	5	5 381,—	2	700,—	—	41	—	—	—
457	99	185	35	20	3	82	—	240	10	11 689,21	8	3 950,—	—	278	1	17	—

asju 665, ja II astme kriminaalasju 970, s. o. iga kohtuniku kohta 417 asja.

Kohtu-uurimistoimetusi oli 1932. a. 8114 (eelm. a. 8022), neist viidi lõpule 6902 ehk 85,06% (eelm. a. 6552 ehk 81,68%), mis iga üksiku kohtu-uurija kohta teeb läbistikku 223 asja (eelm. a. 211). Kui nende hulgast eraldada 3 tähtsamate asjade kohtu-uurijate poolt sooritatud 45 toimetust, siis tuleb iga jaoskonna kohtu-uurija kohta 245 lõpetatud asja aastas ehk umbes 20 asja kuus (eelm. a. 232, resp. 19 asja).

Lõpetamata jäi eeluurimistoimetusi 1212 ehk 14,94% (eelm. a. 1470 ehk 18,32%).

Kõige suurem hulk lõpetatud uurimisi oli Tartu 1. jsk., nimelt 377 asja (eelm. a. 320), siis Tartu 2. jsk. — 342 asja (eelm. a. 277) ja Tapa jsk. — 326 asja (eelm. a. 265). (1931. a. oli kõige suurem hulk lõpetatud uurimisi Viljandi 1. jaoskonnas, nimelt 393 asja, siis Valga jsk. — 331 asja ja Tartu 1. jsk. — 320 asja.)

Aruanne asjade liikumise üle Sõjaringkonnakohtus 1932. aastal.

Jäi 1. jaanuariks 1932. a. otsustamata eelmise aasta asju	1932. a. juurde tulnud asju					1932. a. oli toimetuses asju	Istungite arv		1932. a. otsustatud asju		Otsustamata 1933. a.-ks	Asju, milles kaebused järgnenud		Otsustamata asjades vältas toimetust			
	Sõjaprokuröriilt SKS § 720 korras	Rügemendikohtuileit apellatsioonit korras	Muud asjad (liitmised, koostannised, SKS §§ 1146, 961 jne.) korras	Kokku			Avalikke istungeid	Korraldavaid istungeid	Kohtuistungitel	Lõpetatud SKS § 953 korras		Kokku		Kassatsiooniproteste ja -kaebusi	Erakaebusi	3 kuuni	6 kuuni
17	126	2	200	328	345	62	82	335	2	337	8	18	—	8	—	—	—

Rahukohtunikku de toimetuste arv on eelmise aasta 178 718-lt vähenenud 174 153-le, neist on aasta jooksul lahendatud 162 639 asja ehk 93,39%, nimelt 78 994 kriminaal-, 81 633 tsiviil- ja 2012 administratiivasja, mis läbisegi ühe kohtuniku kohta välja teeb 2957 asja (eelm. a. lahendati 167 647 asja, s.o. 93,81% ehk iga kohtuniku poolt keskmiselt 3105 asja). Aasta lõpul oli lahendamata 11 514 asja ehk 6,61%, nende hulgas 3622 kriminaal-, 7716 tsiviil- ja 176 administratiivasja ehk jaoskonna kohta läbistikku 209 asja (eelm. a. jäi lahendamata 11 071 asja, s. o. 6,19% ehk iga jaoskonna kohta läbistikku 205 asja). Kõige suurem läbivaadatud asjade arv oli Tallinna 7. jaoskonnas, nimelt 4780 asja (eelm. a. 4875), selle järel Tallinna 4. jsk. — 4713 asja (eelm. a. 4889) ja järgmisena Tartu 1. jsk. — 4388 asja (eelm. a. 4833). (1931. a. oli kõige suurem läbivaadatud asjade arv Võru 1. jaoskonnas, nimelt 5206 asja, selle järel Tallinna 4. jsk. — 4889 asja ja järgmisena Tallinna 7. jsk. 4875 asja.) Kõige vähem on lahendatud asju Hiiumaa jaoskonnas — 833 asja (eelm. a. 922), edasi Tõrva jaoskonnas 1651 asja ja järgmisena Suure-Jaani jaoskonnas 1656 asja (eelm. a. 1527). (1931. a. oli kõige vähem lahendatud asju Hiiumaa jaoskonnas — 922, edasi Suure-Jaani jsk. 1527 ja järgmisena Saaremaa 1. jaoskonnas 1922 asja.)

Keskmiselt lahendati iga rahukohtuniku poolt Tallinna-Haapsalu Rahukogu ringkonnas 3172 asja (eelm. a. 3130), Tartu-Võru Rahukogu ringkonnas 3056 asja (eelm. a. 3490), Rakvere-Paide Rahukogu ringkonnas 2833 asja (eelm. a. 2836) ja Viljandi-Pärnu Rahukogu ringkonnas 2395 asja (eelm. a. 2513).

Peale otsese töö jaoskondades võtsid rahukohtunikud osa rahukogu istungitest teise astme asjus asja ettekande kohustiseta.

Kohtute tegevust aitavad iseloomustada järgmised arvud: Kohtu-

palatis 1932. a. jooksul lõpetatud asjade üldarvule 1676 võib vastu seada samal aastal Riigikohtule tulnud 511 kaebust Kohtupalati otsuste ja määruste peale, mis esimesest arvust oleks 30,49% (eelm. a. 31,51). Riigikohtus 1932. a. läbi vaadatud 492 Kohtupalati asjast tühistati otsuseid 99, mis välja teeb 20,14% (eelm. a. 24,79), nimelt 299 tsiviilasjas 67 otsust ehk 22,41% (eelm. a. 27,53), 158 kriminaalasjas 28 otsust ehk 17,72% (eelm. a. 19,87) ja 35 üldkogu asjas 4 otsust ehk 11,43% (eelm. a. 15,38).

Rahukogudes kui I astme kohtutes lahendatud asjade üldarvule 14 409 võib vastu seada Kohtupalatisse rahukogude otsuste peale antud edasikaebuste teel aasta jooksul tulnud uute asjade üldarvu 1632 ja Riigikohtule antud 147 revisjonkaebust administratiivasjus, kokku 1779 asja, mis teeb üldiselt 12,35% esimesest arvust (eelm. a. 12,43). Kohtupalatis läbivaadatud rahukogude 1676 otsusest tühistati 507 otsust ehk 30,25% (eelm. a. 31,44), nimelt 1000 tsiviilasjas 401 otsust ehk 40,10% (eelm. a. 36,96) ja 676 kriminaalasjas 106 otsust ehk 15,68% (eelm. a. 22,22). Administratiivasjus on muudetud Riigikohtus läbivaatamisel olnud rahukogude 126 otsusest 42, mis teeb 33,33% (eelm. a. 25,69), nimelt on muudetud Tallinna-Haapsalu Rahukogu 49 otsusest 16 ehk 32,65% (eelm. a. 35,56), Tartu-Võru Rahukogu 35 otsusest 9 ehk 25,71% (eelm. a. 5,56), Rakvere-Paide Rahukogu 11 otsusest 6 ehk 54,55% (eelm. a. 12,50) ja Viljandi-Pärnu Rahukogu 31 otsusest 11 ehk 35,48% (eelm. a. 45,00).

Rahukogudes, kui II astme kohtutes aruandeaastal lahendatud asjade üldarvule 13 418 võib vastu seada Riigikohtule samal ajal tulnud kaebused rahukogude II astme otsuste peale üldarvus 1703 (nende seas valve korras 30 kaebust), mis teeb 12,69% esimesest arvust (eelm. a. 13,42). Riigikohtus aruandeaastal läbi vaadatud 1628 rahukogude II astme asjas tühistati otsuseid 382 ehk läbistikku 23,46% (eelm. a. 21,93), nimelt 763 tsiviilasjas 236 ehk 30,93% (eelm. a. 28,40), 834 kriminaalasjas 142 ehk 17,03% (eelm. a. 16,33) ja 31 üldkogu asjas (valve korras) 4 ehk 12,90% (eelm. a. ei tühistatud ühtegi otsust).

Üksikute rahukogude suhtes oleks tähendada, et tsiviilasjus tühistati Tallinna-Haapsalu Rahukogu 277 otsusest 94 ehk 33,94% (eelm. a. 33,80), Tartu-Võru Rahukogu 207 otsusest 47 ehk 22,71% (eelm. a. 21,63), Rakvere-Paide Rahukogu 99 otsusest 23 ehk 23,23% (eelm. a. 19,32) ja Viljandi-Pärnu Rahukogu 180 otsusest 72 ehk 40,00% (eelm. a. 32,85). Kriminaalasjus tühistati Tallinna-Haapsalu Rahukogu 358 otsusest — 85 ehk 23,74% (eelm. 18,61), Tartu-Võru Rahukogu 254 otsusest 28 ehk 11,02% (eelm. a. 18,94), Rakvere-Paide Rahukogu 125 otsusest 22 ehk 17,60% (eelm. a. 13,29) ja Viljandi-Pärnu Rahukogu 97 otsusest 7 ehk 7,22% (eelm. a. 7,44).

Rahukohtunikkuude juures aasta jooksul lahendatud asjade üldarvule 162 639 võib vastu seada rahukogudele ja Riigikohtule samal

aastal antud edasikaebused üldarvus 14 010, mis esimesest arvust teeb 8,61% (eelm. a. 7,85). Rahukogude II astmes läbi vaadatud rahukohtunikkuude 13 418 otsusest tühistati 4832 otsust ehk 36,02% (eelm. a. 34,55), nimelt 7165 tsiviilasjas 2887 otsust ehk 40,29% (eelm. a. 38,06) ja 6253 kriminaalasjas 1945 otsust ehk 31,11% (eelm. a. 30,98). Rahukohtunikkuude otsuseid tühistati tsiviilasjus Tallinna-Haapsalu Rahukogus 2054 otsusest 736 ehk 35,83% (eelm. a. 36,73), Tartu-Võru Rahukogus 2644 otsusest 1129 ehk 42,70% (eelm. a. 36,71), Rakvere-Paide Rahukogus 976 otsusest 384 ehk 39,45% (eelm. a. 41,46) ja Viljandi-Pärnu Rahukogus 1491 otsusest 638 ehk 42,79% (eelm. a. 39,67). Kriminaalasjus tühistati rahukohtunikkuude otsuseid Tallinna-Haapsalu Rahukogus 1980 otsusest 644 ehk 32,53% (eelm. a. 36,23), Tartu-Võru Rahukogus 2158 otsusest 776 ehk 35,96% (eelm. a. 32,80), Rakvere-Paide Rahukogus 1145 otsusest 280 ehk 24,45% (eelm. a. 22,28) ja Viljandi-Pärnu Rahukogus 970 otsusest 245 ehk 25,26% (eelm. a. 21,84). Riigikohtus läbivaadatud rahukohtunikkuude 160 otsusest tühistati 60 otsust ehk 37,50% (eelm. a. 33,94), nimelt 157 administratiivasjas 60 otsust ehk 38,22% (eelm. a. 33,96), kuna 3 üldkogu asjas (valve korras) ei tühistatud ühtegi otsust (eelm. a. 33,33).

Sõjaringkonnakohtu tegevus, mis eelnenud üldarvustikust välja on jäetud, kujunes 1932. a. järgmiselt: kokku oli selles kohtus toimetada 345 asja (eelm. a. 259), nendest on aasta jooksul lahendatud 337 asja (eelm. a. 242) ja jäi lahendamata 8 asja (eelm. a. 17). Aasta jooksul tuli Riigikohtule Sõjaringkonnakohtu otsuste ja määruste peale 21 kaebust, mis 337 lahendatud asja kohta teeb 6,23% (eelm. a. 11,57). Läbivaadatud 22 otsusest tühistas Riigikohus 2 otsust ehk 9,09% (eelm. a. 21,43).

Lõppkokkuvõttes võib väita, esmalt, et kohtuasjade arv paistab haripunkti, milleni ta 1931. a. oli jõudnud, üle saanud olevat, näidates 1932. a. kohta kergelt langust. Nende kahanemist võib edaspidigi loota: ühelt poolt peaks sellele kaasa aitama välise mõjurina kohtumaksude sisseseadmine mõningais asjus, mis seni neist vabad olid, näit. administratiiv- ja erasüüdistusasjus, ja nende väike tõstmine mõningais teistes asjus, mis muidugi pidurdab asjata protsessimist. Teiselt poolt on meie elanikkude elus märgata ka paranemist sõja kannul suurenenud hingelisest lodevusest ja koos sellega tõsisemat suhtumist oma kohuste täitmisse teiste isikute ja ühiskonna vastu. — Teiselt poolt võib öelda, et asjade arutamine kohtutes toimub üldiselt kiiresti esijoones juba esimese astme kohtutes, kus suurem osa asju oma lõpliku lahenduse leiab edasikaebusi välja kutsumata. Toimetusel olnud asjade üldarvuga võrreldes on edasikaebuste arv, nagu juba kestvalt pikki aastaid varemingi, väike, samuti on väga mõõdukas ka otsuste muutmiste arv.

Riigikohtu tegelus.

Administratiivosakond.

Kas juhul, kui riigirendiraha maksmine viibinud rentnikust olenemata põhjustel, võib viivitusraha nõuda?

Vastus: eitav.

Maaref. teost. määruste § 91¹ järgi maksab rentnik tähtjaks tasumata jäänud rendi pealt 1% kuus viivitusraha, poolikud kuud terveteks lugedes, ning kahe ja rohkem üksteisele järgneva maksutähtaja eest tasumata jäänud rent nõutakse sisse riigi vastuvaidlemata nõudmistele korras. Kui aga rentnikule rendimaksu tähtjal ei ole arvestatud tasumata renti, siis tasumine tähtjaks väiksemal määral ei ole tingitud rentniku viivitusest rendimaksmisel ja niisugusel tingimusel ei ole õige MTM § 91¹ põhjal viivitusraha nõuda maksutäht-aegadest arvates, sest MTM § 91¹ ja selle märkusest nähtub, et viivitusraha tuleb maksta juhul, kui viivitus rendi maksmisel on olnud üksnes rentnikust, ja et viivitusraha ei tule maksta igal tingimusel. On rentnik rendi sel määral, mis temalt nõuti, tähtjaks tasunud, siis võib puudujäänud rendisumma eest viivitusraha arvata ainult ajast, millal nõuti puudujäänud rendi tasumist, kui ta määratud ajaks seda ära ei tasu.

(RkHA toim. nr. 76 I—1933.)

Kas Sisseveo Tollitariifi § 177 p. 2-f alla kuulub ainult vihkudes ja rullides sisseveetav paberossipaber, kuna muul näol ja ka lahtistes lehtedes sisseveetav paberossipaber kuulub § 177 p. 2-c alla?

Vastus: eitav.

Sisseveo Tollitariifi § 177 p. 2-f. käib järgmiselt: „Paberossipaber, valge või värviline (vihkudes või rullides, ühes mähise ja sisemiste rõngastega).“ Kui selle punkti alla oleks arvatud ainult vihkudes ja rullides sisseveetav paberossipaber, siis ei oleks sõnad „vihkudes või rullides“ sulgudesse paigutatud. Ilma sulgudeta oleks täiesti selge olnud, et selle punkti alla kuulub ainult vihkudes ja rullides sisseveetav paberossipaber. Et sulgudesse paigutatud sõnadele „vihkudes või rullides“ järgneb veel kõrvallause „ühes mähise ja sisemiste rõngastega“, siis võib see tähendada ainult seda, et vihkudes ja rullides sisseveetav paberossipaber tollitakse koos (kaalu mõttes) mähise ja sisemiste rõngastega.

(RkHA toim. nr. 128 II—1933.)

Millal tuleb välismaa käskvekslit lugeda aktseptituks pealkirja tegemata?

Vastus: Välismaa vekslit tuleb lugeda aktseptituks pealkirja tegemata siis, kui see ettenäitamisel kohe on välja lunastatud, ja see-

pärast ei ole tähtis, kas aktseptimispealkiri on tehtud või mitte, sest see on tähtis ainult seesuguse vekslite tempelmaksustamisel, mis jääb alale aktsepti nõudjale asutisele või isikule.

(RkhA toim. nr. 171 I—1933.)

Kas võib linnavalitsus eraisikutele tagasi saata palve, mille otsustamine allub linnavolikogule, põhjusel, et palve on esitatud linnavalitsuse nimele?

Vastus: eitav.

Linnaseaduse § 21 järgi moodustavad linnavolikogu ja linnavalitsus ühes nende juures olevate täidesaatvate asutistega ühise linnaomavalitsuse. Sama seaduse §§ 102 ja 67 järgi toimub linnaomavalitsuse läbikäimine asutiste ja isikutega linnavalitsuse kaudu, ning eraisikute palved, mis kuuluvad linnavolikogu otsustamisele, saadab linna-
pea volikogu juhatajale arutusele võtmiseks volikogus § 65 korras. Linnavalitsuse ja linnavolikogu võimkond on määratud Linnaseaduses ja eriseadustes, ning juhul, kus tekib kahtlus, kas asi kuulub linnavolikogu või linnavalitsuse võimkonda, tuleb asi lugeda alluvaks linnavolikogule, kui Linnaseaduse § 62 järgi linnaomavalitsuse peaarvanile. Täheleb, niisugusel juhul peab linnavalitsus ka tema nimele antud palve otsustamiseks andma linnavolikogule. Linnaseaduse §§ 21, 102 ja 67 kohaselt, ja arvesse võttes eriti ka eeltoodud väidet, tuleb asuda seisukohale, et linnavalitsuse poole pöördumisel eraisikute poolt ei või asja läbi vaatamata jätta või palve tagasisaatmist põhjendada palves linnavalitsuse või linnavolikogu nimetuse ekslik tarvitamine, vaid et linnavalitsus, kelle kaudu toimub läbikäimine linnaomavalitsusega, on kohustatud asja edasi andma linnavolikogule otsustamiseks, kui tema nimele on saadetud asi, mille otsustamine kuuluks linnavolikogule. Linnaseaduse § 100 põhjal on asjade korralduse käigu üle järelevalvajaks linna-
pea, kelle võimkonda ühtlasi kuulub ka korralduste tegemine teadete kogumiseks ja asjade ettevalmistamine ettekandmiseks ja esitamine otsustamiseks linnavolikogule.

(RkhA toim. nr. 174 I—1933.)

Kas vekslite delkredere kulu moodustab OMS § 519 p. 2 lit. a. ette nähtud kulu?

Vastus: jaatav.

Vekslite delkredere kulu moodustab OMS § 519 p. 2 lit. a. ette nähtud kulu, sest vekslid on ettevõtte varandus, mida võib kindlustada, ja seda tehakse delkredere operatsiooniga, mis ei moodusta vekslite diskonteerimise kulu ega ole üldse seotud vekslite diskonteerimisega ja mida võib ette võtta ka vekslite diskonteerimiseta. Seepärast delkredere kulud kuuluvad mahaarvamisele ettevõtte kasust.

(RkhA toim. nr. 189 II—1933.)

Kas Tempelmaksuseaduse mõttes „maksujõuetuse“ all tuleb mõista igat juhtumit, kus ühinguale määratud trahvi pole võimalik sisse nõuda?

Vastus: jaatav.

Tempelmaksuseaduse § 19 p. 1 on ette nähtud, et kui seadus on rikutud ühingute, seltside ja asutiste poolt, tuleb trahvid määrata ühingutele, seltsidele või asutistele, nende maksujõuetusel aga eestseisuse või juhatuse liikmetele. Tempelmaksuseaduse mõttes „maksujõuetuse“ all tuleb mõista igat juhtumit, kus ühinguale määratud trahvi pole võimalik ühingu sisse nõuda, järelikult ka ühingu likvideerimist, sest ka likvideerimise tagajärjel ühing on „maksujõuetu“ määratud trahvi maksmiseks. Tempelmaksuseaduses ei leidu reeglit, et juriidilise isiku likvideerimisega langeks ära tempeltrahvi nõudmine seaduse rikkumise eest, mis on toimunud juriidilise isiku teotsemise ajal. See pärast ei lange ära ka juriidilise isiku juhatuse liikmete vastutus juriidilise isiku tempeltrahvi eest seetõttu, et ühing, s. o. juriidiline isik on likvideeritud.

(RkHA toim. 191 I — 1933.)

Kas Tempelmaksuseaduse § 19 p. 1 järgi võib nõuda tempeltrahvi dokumendiosalistelt tempelmaksu mitteõigel tähtajal tasumise eest, hoolimata sellest, kas see tähtaeg lastakse mööda koduse või notari juures sõlmitud lepingu suhtes?

Vastus: eitav.

Tempelmaksuseaduse § 16 p. 1 on üksnes ette nähtud, et tähtajaks maksmata jäänud tempelmaks riigi ja omavalitsuste ja nende ametnikkude poolt vastu võetud, koostatud ja välja antud dokumentidel ja paberitelt, mis kuuluvad tempelmaksustamisele, nõutakse maksukohuslasilt sisse. Tempeltrahvi määramist ja sissenõudmist niisugusel juhul § 16 p. 1 ei ole üldse ette nähtud. Tempelmaksuseaduse § 19 p. 1 näeb üldiselt ette eraisikute trahvimise Tempelmaksuseaduse rikkumise eest, kui Tempelmaksuseaduse rikkumine on korda saadetud eraisikute poolt koduste dokumentide puhul. Sellele täienduseks on § 19 p. 4 eriti ette nähtud, et administratiiv- ja omavalitsusasutiste ametnikkude poolt asutiste nimel sõlmitavate koduste dokumentide puhul Tempelmaksuseaduse rikkumisel langevad ka kontrahendid tempeltrahvi alla neljakordsel määral nagu ametnikudki. § 19 p. 5, milles räägitakse ametnikkude trahvimisest, kes rikuvad Tempelmaksuseadust kinnistus-, notariaal- või tõestamiseks avaldamise korras tehtavate dokumentide tegemisel või tõestamisel, ei ole jällegi juttu lepinguosaliste trahvimisest, vaid on üksnes määratud, et maksmata tempelmaksu eest vastutavad ametnikud siis, kui võimaliku sisse nõuda maksukohuslaselt seda maksu.

(RkHA toim. nr. 192 I — 1933.)

Kas eksperdi tasu langeb võrdsetes osades mõlemale poolele, kui ta on määratud administratiivkohtu poolt?

Vastus: jaatav.

AKK § 20 põhjal administratiivkohus ei ole piiratud ainult nende tõenditega, mis asjaosalised ise esitavad, vaid ta võib ka ise- seisvalt asja selitamiseks abinõusid tarvitusele võtta ja tõendeid koguda, muu seas ka eksperte välja kutsuda ja üle kuulata. Kelle kanda jääb aga ekspertide tasu juhul, kui need on määratud kohtu enese poolt või algatusel, see pole AKK-s otseselt ette nähtud. AKK § 39 näeb küll ette, et kui maakonna komissaride ja teiste ülevalveametnike protestide arutamise puhul eksperdid või tunnistajad üle kuulatakse kohtu enese algatusel, siis kannab need kulud riigikassa. Sama AKK § 36 viimases lõikes on tähendatud, et kohtukulud (TKS §§ 839—867) kaotaja pool on kohustatud vastaspoolele tasuma TKS §§ 869—873 ette nähtud alustel. See lõige juhatab TKS juurde. Tähendatud seaduse § 865 on ette nähtud, et ekspertidele tasumaksmine pannakse § 532 alusel kas ühele või mõlemale poolele. § 532 aga selgub, et juhul, kui eksperdid on määratud kohtu enese algatusel, siis nende tasu langeb võrdsetes osades mõlema poole kanda.

(Rkha toim. nr. 199 I — 1933.)

Kas alevi-alkkoolidele on kooli ülalpidajad kohustatud Aval. alkoolide sead. § 32 ette nähtud määral maad muretsema.

Vastus: eitav.

Avalikkude alkoolide seaduse (RT 46—1931) mõtte järgi algkooli õppejõudude ning teenijate maaga varustamise suhtes maa-alkkooli mõiste määrajaks ei ole mitte õppekava ega õppeaja kestus, vaid alkooli asukoht. Tähendatud seaduse § 32 on ette nähtud, et maa-alkkoolidele muretsetakse koolitalu vähemalt ühe lehma ning hobuse pidamiseks ja õppejõudude ning kooliteenijate aiamaaga varustamiseks. Maakoolide all tuleb mõista neid alkooli, mis asetsevad maal, s. o. väljaspool linnade ja alevite administratiivpiire. Alevi-alkkoolidele ei ole aga kooli ülalpidajad, s. o. aleviomavalitsused, kohustatud Aval. algk. sead. § 32 ette nähtud määral maad muretsema. Ka Haridus- ja Sotsiaalministeerium, kellel Aval. algk. sead. § 92 põhjal on õigus anda määrusi selle seaduse teostamiseks, ei loe alevi-alkkooli maa-alkkoolide hulka, nagu nähtub H.-S.-ministeeriumi koolivalitsuse kirjast 24. III 1932. a. nr. 35 722 Mustvee alevivalitsusele.

(Rkha toim. nr. 243 I—1933.)

M. T.

Vastutav toimetaja: **F. Karlson**. Väljaandja: **Tartu Õigusteadlaste Selts**.

K. Mattieseni trükikoda O./Ü., Tartu, 1933.

LAHEMAD KAASTÖÖLISED.

S. Csekey, V. Ditmar, R. Eliaser, E. Erdmann, D. Grimm, K. Gyldenstubbe, J. Jans, H. Jucum, P. Kann, F. Karlson, A. Luiga, J. Lõo, H. Madisson, N. Maim, A. Piip, P. Poom, M. Pung, K. Saarmann, K. Selter, M. Taevere, O. Tief, I. Tjutrumov, K. Trakmann.

KAASTÖÖLISTELE!

Ajakirja mahutavuse tõstmiseks on nõutav, et juriidilises ajakirjas „Õigus“ avaldamiseks saadetud artiklid oleksid võimalikult kokku surutud. — Trükivigade vältimiseks on tarvilik, et käsikirjad oleksid kirjutatud selgestiloetava kirjaga, parandusteta ja vahelekirjutusteta; eriti soovitav masinakiri (vähemalt 3 sm laiuse vaba äärega). — Tarvitamist leiavad ainult trükivalmis käsikirjad; korrektuurides on lubatud vaid trükivigade parandus ja äärmisel juhul üksikute sõnade muutmine. — Soovi korral saadetakse autorile esimesest korrektuurist äratõmme, mis viivitamata tuleb tagasi saata. — Toimetus jätab enesele õiguse käsikirju lühendada. Ühtluse tõstmiseks alluvad kõik käsikirjad keelelisele korrektuurile. — Avaldamata jäänud artiklite käsikirjad saadetakse tagasi ainult vastaval käsikirjale juurde lisatud soovil. — Autorid võivad saada artikleist äratõmbeid, missugune soov tuleb märkida käsikirjale ühes äratõmmete hulga äramärkimisega. Äratõmmete, artiklis kasutatud kli-seede ja toimetuse kaudu tehtud tõlgete kulud kannab autor.

Käsikirjad saata aadressil: „Õiguse“ toimetus, Tartus, Aia tn. nr. 35.

X, XI ja XII Õigusteadlaste Päeva protokollid

(referaadid ja läbirääkimised) üksikmüügil saadaval.

Hind kr. 1 (X Õ.P.pr.) ja 75 senti (XI ja XII Õ.P.pr.).

Tellida „Õiguse“ talitusest, Tartu, Aia tän. 35.

Hinna ettesaatmisel kas rahas või postmarkides saadetakse raamat tellijale postikuludeta kätte.

1933. a. ilmub juriidiline ajakiri

„ÕIGUS“

neljateistkümnendat aastat.

TOIMETUS:

R. Rägo (peatoimetaja), E. Ein, K. Grau, T. Grünthal, A.-T. Kliimann, H. Kristal, E. Maddison, A. Palvadre, K. Parts, J. Uluots, A. Mägi (toimetuse sekretär).

Sisuks juriidilised artiklid, kodu- ja välismaa seadusandluse ülevaade, kodu- ja välismaa kohtute tegelus; eriti rõhutatakse Riigikohtu tegeluse käsitlemist.

Lisana annab „Õigus“ Riigikohtu 1931. a. ja 1932. a. otsuseid.

Lähemateks kaastöolisteks on Tartu ülikooli õigusteaduskonna õppejõud, riigikohtunikud, vanemad kohtutegelased jne.

**Aasta jooksul ilmub 10 numbrit.
Numbri suurus ühes lisaga 48—64 lk.**

Tellimishind: **7 krooni** aastas, üksiknumber **75 s.**

On veel saadaval ajakirja kõik eelmised aastakäigud (1920. a. — 1932. a. ühes lisadega) hinnaga kr. 66.50. Üksikaastakäike ühes vastavate lisadega on saadaval hinnaga: 1920. a. — kr. 1.50; 1921. a. — kr. 3; 1922. a. nr. nr. 5—8 — kr. 4; 1923. ja 1924. a. à kr. 4; 1925., 1926., 1927. ja 1928. a. à kr. 4.50; 1929., 1930., 1931. ja 1932. a. à kr. 7.

Toimetuse ja talituse aadress: **Tartu, Aia tän. nr. 35, telefon nr. 81.**

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised.

Hind 75 senti.